Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Telenești (judecător L.Iarmaliuc)
Dosarul nr.2ac-39/25 (nr. 2-23111756-03-2ac-14032025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

2 iunie 2026 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de avocatul Crețu Doina în interesele SRL „Vitculens”,

în cauza civilă la cererea de chemare formulată de SRL „Agroforța-M” către SRL „Vitculens” privind încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 21 noiembrie 2024,

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 1 august 2023, S.R.L. „Agroforța-M” prin intermediul oficiului poștal s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Vitculens” cu privire la încasarea datoriei și recuperarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 06 aprilie 2020 S.R.L. „Agroforța-M” s-a obligat să livreze, să instaleze și să transmită în proprietatea S.R.L. „Vitculens” stația de pompare electrică.

Conform pct.3.1 al contractului de vânzare-cumpărare, pârâtul S.R.L. „Vitculens” s-a obligat să plătească suma în mărime de 11 117 euro, echivalentul a 236 013, 91 lei, conform facturii din 23.12.2020 seria *****.

Conform pct.3.2.1 al contractului de cumpărare-vânzare, prețul contractului se va achita de către cumpărător: 50% din prețul pompei și tabloului în avans, în termen de 24 de ore, după semnarea contractului și anume suma de 118 006, 955 lei și 50% se va achita la data semnării actului de predare-primire a stației de pompare și anume suma de 118 006, 955 lei.

Susține că la data de 23 decembrie 2020 s-a întocmit procesul verbal de dare în exploatare a stației de pompare la contractul sus indicat, părțile au depus semnătură și nu s-a înaintat careva pretenții cu privire la calitatea și cantitatea

lucrărilor, ceea ce denotă că reclamantul a respectat pe deplin condițiile contractuale.

Menționează că potrivit prevederile pct.4.2, pct.2 al contractului de vânzare-cumpărare, în caz de neachitare a plăților în termenii stabiliți pentru cumpărător, pârâtul va achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,1% din suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere.

Remarcă că, la data de 17 aprilie 2020, pârâtul S.R.L. „Vitculens" a achitat suma de 100 000 lei, conform contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 06 aprilie 2020.

Astfel, ca urmare a actului de verificare din 27 iulie 2023, s-a constata că S.R.L. „Vitculens" are o restanță în mărime de 136 013,91 lei și o penalitate contractuală în mărime de 127 616,18 lei.

La fel, conform contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din data de 19 ianuarie 2021 S.R.L. „Agroforța-M" s-a obligat să livreze, să instaleze și să transmită în proprietatea S.R.L. „Vitculens" sistemul de irigare prin picurare pentru 31 ha legume.

Conform pct.3.1 al contractului de vânzare-cumpărare, pârâtul S.R.L. „Vitculens" sa obligat să plătească suma în mărime de 610 745 lei, conform facturii din 13.09.2021 seria *****. Conform pct.3.2.1 al contractului de cumpărare-vânzare, prețul contractului se va achita în trei rate: I etapă – suma în mărime de 150 000 lei până la data de 25.01.2021; I etapă- suma în mărime de 180 000 lei până la data de 31.03.2021; II etapă-280 745 lei până la data de 01.07.2021.

Susține că, la data de 13 septembrie 2021 s-a întocmit procesul-verbal de dare în exploatare a sistemului de irigare prevăzut la contractul sus indicat, părțile au depus semnătură și nu s-a înaintat careva pretenții cu privire la calitatea și cantitatea lucrărilor, ceea ce denotă că reclamantul a respectat pe deplin condițiile contractuale.

Remarcă prevederile pct.4.2., pct.2 al contractului de vânzare-cumpărare, care indică că în caz de neachitare a plăților în termenii stabiliți pentru cumpărător, pârâtul va achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,1% din suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere.

A menționat că, la data de 24 februarie 2021, pârâtul S.R.L. „Vitculens" a achitat suma de 29 885,84 lei, conform contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 19 ianuarie 2021.

Astfel, ca urmare a actului de verificare din 27 iulie 2023, S.R.L. „Vitculens" are o restanță în mărime de 580 859,16 lei și o penalitate contractuală în mărime de 453 952,23 lei.

La fel, conform contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020 S.R.L. „Agroforța-M" s-a obligat să livreze, să instaleze și să transmită în

proprietatea S.R.L. „Vitculens” sistemul de irigare prin picurare pentru 13,5 ha legume.

Conform pct.3.1 al contractului de vânzare-cumpărare, pârâtul S.R.L. „Vitculens” s-a obligat să plătească suma în mărime de 76 912 USD ceea ce constituie 1 346 766 lei, conform facturii din 23 decembrie 2020 seria AAJ8823669.

Conform pct.3.2.1. al contractului de cumpărare-vânzare, prețul contractului se va achita în patru etape: I etapă – suma în mărime de 14 600 USD (echivalentul a 255 653 lei) urma a fi achitată până la data de 13 ianuarie 2020; II etapă -15 000 USD (echivalentul a 262 657 lei) – până la data de 31 mai 2023; III etapă- 15 000 USD (echivalentul a 262 657 lei) – pînă la data de 1 iulie 2020 și IV etapă – 32 312 USD (echivalentul a 565 799 lei) – până la data de 1 septembrie 2020.

Susține că la data de 23 decembrie 2020 s-a întocmit procesul verbal de dare în exploatare a sistemului de irigare prevăzut la contractul sus indicat, părțile au depus semnătură și nu s-a înaintat careva pretenții cu privire la calitatea și cantitatea lucrărilor, ceea ce denotă că reclamantul a respectat pe deplin condițiile contractuale.

Invocă prevederile pct.4.2., pct.2 al contractului de vânzare-cumpărare, că în caz de neachitare a plăților în termenii stabiliți pentru cumpărător, pârâtul va achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,1% din suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere.

Menționează că, la data de 11 ianuarie 2020, pârâtul S.R.L. „Vitculens” a achitat suma de 20 000 lei, la data de 14 februarie 2020 a achitat suma de 50 000 lei, la data de 06 martie 2020 a achitat suma în mărime de 50 000 lei, la data de 11 martie 2020 a achitat suma de 100 000 lei și la data 17 aprilie 2020 a achitat suma de 100 000 lei, conform contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 09 ianuarie 2020.

Astfel, potrivit actului de verificare din 27 iulie 2023, S.R.L. „Vitculens” are o restanță în mărime de 926 766 lei și o penalitate contractuală în mărime de 1 074 838,86 lei.

La fel, mai indică că în perioada anilor 2021-2022, pârâtul S.R.L. „Vitculens” a achiziționat produse în mărime 19 134,44 lei, conform facturi fiscale seria nr.***** din 23 decembrie 2020, seria nr.***** din 7 iulie 2020, seria nr***** din 18 ianuarie 2021, seria nr.***** din 5 octombrie 2022, seria nr.***** din 8 aprilie 2022.

Menționează că, S.R.L. „Vitculens” nu-şi onorează obligațiile contractuale privind rambursarea sumei pentru marfa livrată, încălcând, astfel, prevederile contractului de vânzare-cumpărare și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor, prin ce a admis restanțe la rambursarea sumei datorate.

Prin reclamațiile nr.117/22 din 4 octombrie 2022, reclamantul a solicitat pârâtului achitarea benevolă a datoriei, însă pârâtul S.R.L. „Vitculens” nu a achitat datoria și s-a limitat doar la promisiuni.

Consideră că reclamantul S.R.L. „Agroforța-M” a depus toată diligența pentru a soluționa litigiul pe cale amiabilă.

Cere reclamantul S.R.L. „Agroforța-M” încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M”:

suma în mărime de 136 031,91 cu titlu de datorie și suma în mărime de 127 616,18 lei cu titlu de penalitate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 6 aprilie 2020;

suma în mărime de 580 859,16 cu titlu de datorie și suma în mărime de 453 952,23 cu titlu de penalitate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 19 ianuarie 2021;

suma în mărime de 1 026 766 lei cu titlu de datorie și suma în mărime de 1 074 838,86 lei cu titlu de penalitate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020,

suma în mărime de 19 134,44 lei cu titlu de datorie și recuperarea cheltuielilor de judecată.

La data de 9 februarie 2024, reclamantul S.R.L. „Agroforța-M”, reprezentat de avocatul Sorin Brumă a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, privind încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” :

suma în mărime de 136 031,91 cu titlu de datorie și suma în mărime 91 101,41 lei cu titlu de dobândă de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 6 aprilie 2020;

suma în mărime de cu titlu de datorie 580 859,16 cu titlu de datorie și suma în mărime de 318 679,89 lei cu titlu de dobândă de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 19.01.2021;

suma în mărime de 926 766 lei cu titlu de datorie și suma în mărime de 643 535,81 lei cu titlu de dobândă de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020,

suma în mărime de 19 134,44 lei cu titlu de datorie și suma în mărime de 4 723,48 lei cu titlu de dobândă de întârziere și a sumei de 15 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La data de 27 iunie 2024, reclamantul S.R.L. „AgroforțaM”, reprezentat de avocatul Sorin Brumă a depus o cerere de majorarea pretențiilor și anume încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” a sumei în mărime de 58 503,42 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 3 aprilie 2024 - 25 iunie 2024 și suma în mărime de 3 805,10 lei cu titlu de taxa de stat.

În drept, reclamantul își întemeiază cererea de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor art.20 din Constituția, art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea

Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale; art.art.9,10,11,15,16,19,757,901-930, 942, 1108-1194 Cod civil; art.art.56, 59,60, 90-96, 166,167 Cod de Procedură Civilă.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 noiembrie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Agroforța-M" împotriva S.R.L.„Vitculens" privind încasarea datoriei și recuperarea cheltuielilor de judecată.

- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 136 013, 91 (o sute treizeci și șase mii treisprezece, 91) lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 06 aprilie 2020.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime de 95 302,94 lei (nouăzeci şi cinci mii trei sute doi,94) lei cu titlu de dobânzii de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 06 aprilie 2020.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime de suma în mărime 580 859, 16 (cinci sute optzeci mii opt sute cincizeci și nouă, 16) lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 19 ianuarie 2021.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 343 406,19 lei (trei sute patruzeci și trei mii patru sute șase, 19) lei cu titlu de dobânzii de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 19 ianuarie 2021.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 926 766 (nouă sute douăzeci și șase mii șapte sute șaizeci și șase) lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 09 ianuarie 2020.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 672 513,12 (șase sute șaptezeci și două mii cinci sute treisprezece,12) lei cu titlu de dobânzii de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 09 ianuarie 2020.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 19 134 (nouăsprezece mii o sută treizeci și patru) lei cu titlu de datorie formată în baza facturilor fiscale.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 5 321,76 lei (cinci mii trei sute douăzeci și unu,76) lei cu titlu de dobânzii de întîrziere.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 3805, 10 (trei mii opt sute cinci,10) lei cu titlu de taxa de

stat și suma în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul statului, suma în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei, cu titlu de taxa de stat, sumă de care a fost scutită reclamanta la data depunerii acțiunii civile.

Poziția și solicitarea apelantului.

La 16 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul lui S.R.L.„Vitculens”, avocatul Crețu Doina a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca tardivă în partea:

- pretențiilor de încasarea datoriei în mărime de 583 224,00 lei, solicitată în temeiul contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020;
- în partea încasării datorii în sumă de 48 738,95 lei, ce reies din facturile fiscale ***** din 9 ianuarie 2020, în mărime de192,15 lei; facturii fiscale ***** din 3 martie 2020 în mărime de 8300 lei, facturii fiscale ***** din 17 martie 2020 în mărime de 2900 lei factura fiscale ***** din 20 martie 2020 în mărime de 22 584 lei factura fiscale ***** din 20 martie 2020 în mărime de 645,80 lei factura fiscale ***** din 23 martie 2020 în mărime de 5400 lei factura fiscale ***** din 24 aprilie 2020 în mărime de 955 lei factura fiscale ***** din 19 iunie 2020 în mărime de 1 910 lei factura fiscale ***** din 7 iulie 2020 în mărime de 5 852 lei.
- în partea pretențiilor de încasarea a dobânzii de întîrziere în sumă totală de 1 116 544,01 lei ce reiese din Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 6 aprilie 2020, Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 19 ianuarie 2021, factura fiscale *****8 din 9 ianuarie 2020, factura fiscale ***** din 3 martie 2020, factura fiscale ***** din 17 martie 2020, factura fiscale ***** din 20 martie 2020, factura fiscale ***** din 20 martie 2020, factura fiscale ***** din 23 martie 2020, factura fiscale ***** din 24 aprilie 2020, factura fiscale ***** din 19 iunie 2020, factura fiscale ***** din 07 iulie 2020.

La 29 aprilie 2025, prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul apelantului S.R.L.„Vitculens”, avocatul Crețu Doina a depus apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 noiembrie 2024 în care și-a concretizat pretențiile sale, optând în continuare pentru admiterea apelului și

- <u>modificarea hotărârii judecătoriei în partea</u>:
  1) încasarea de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma în mărime 926 766 (nouă sute douăzeci și șase mii șapte sute

șaizeci și șase) lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 09 ianuarie 2020, *cu sintagma* încasarea de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma în mărime 355 766 cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020.

2) încasarea de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma în mărime de suma în mărime 580 859, 16 (cinci sute optzeci mii opt sute cincizeci și nouă, 16) lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 19 ianuarie 2021 *cu sintagma* încasarea de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma în mărime de suma în mărime 480 859,16 lei.

- <u>casarea parțială a hotărîrii judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca tardivă :</u>

1) în partea pretenției privind încasării datoriei în mărime de 521 100 lei şi a dobânzii de întîrziere în sumă de 672 513,12 lei solicitate în temeiul Contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020;
2) în partea pretenției privind încasare a dobânzilor de întîrziere în sumă de 95 302,94 lei ce reiese din Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 6 aprilie 2020, și
3) în partea pretenției de încasarea dobânzilor de întîrziere în sumă de 148 335, 61 lei ce reies din Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 19 ianuarie 2021.

În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat că, la 3 aprilie 2023, S.R.L. „Agroforța-M” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui S.R.L.„Vitculens” prin care a solicitat încasarea datorii: -în mărime de 136 013,91 lei și penalitatea în mărime de 127 616,18 lei, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020; - încasarea datoriei în mărime de 580 859,16 lei și penalitatea contractuală în mărime de 453 952,23 lei, conform contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021; - încasarea datoriei în mărime de 926 766,00 lei și penalitatea contractuală în mărime de 1 074 838,86 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 și încasarea datoriei de 19 134,44 lei ce ar reieși din facturile fiscale.

La 3 aprilie 2024, S.R.L. „Agroforța-M” a depus o cerere de concretizarea pretențiilor din acțiune, solicitând deja încasarea datoriei în mărime de 136 013,91 lei şi dobânda de întîrziere în mărime de 91 101, 41 lei în temeiul contractului de vânzare- cumpărare nr.***** din 6 aprilie 2020; -datoriei în mărime de 580 859,16 lei şi dobânda de întîrziere în mărime 318 679,89 lei, conform contractului de vânzare- cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021; -datoria în mărime de 926 766 lei şi dobânda de întîrziere în mărime 643 535,81 lei, conform contractului de

vânzare- cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020, precum și datoria în mărime de 19 134,44 lei și dobânda de întîrziere în mărime 4 723,48 lei, ce ar reieși din facturilor fiscale.

Ulterior, la 27 iunie 2024 S.R.L. „Agroforța-M" a depus o cerere de majorare a pretențiilor solicitând încasarea de la S.R.L. „Vitculens" a dobânzii de întîrziere în sumă de 58 503,42 lei (pentru perioada 3 aprilie 2024-25 iunie 2024) şi taxa de stat aferentă în mărime de 3 805, 10 lei.

Remarcă apelantul că la data de 27 iunie 2024 S.R.L. „Vitculens" în ședința instanței de fond a ridicat excepția de tardivitate a acțiunii, solicitând ca în partea pretențiilor de încasarea datoriei în mărime de 583 224,00 lei solicitată în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, în partea pretențiilor de încasarea datorii ce reiese din facturile fiscale și în partea pretențiilor de încasarea dobânzilor de întîrziere în sumă totală de 1 116 544.01 lei ce reiese din Contractul de vînzare-cumpărare nr.***** din 6 aprilie 2020, Contractul de vînzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020, Contractul de vînzare-cumpărare nr.***** din 19 ianuarie 2021, factura fiscale *****8 din 9 ianuarie 2020, factura fiscale ***** din 3 martie 2020, factura fiscale ***** din 17 martie 2020, factura fiscale ***** din 20 martie 2020, factura fiscale ***** din 20 martie 2020, factura fiscale ***** din 23 martie 2020, factura fiscale ***** din 24 aprilie 2020, factura fiscale ***** din 19 iunie 2020 și factura fiscale ***** din 7 iulie 2020, acțiunea să fie respinsă ca tardiv.

Însă, prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 5 iunie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată excepția de tardivitate a acțiunii ridicată de S.R.L. „Vitculens".

Iar, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 noiembrie 2024, acțiunea reclamantului S.R.L. „Agroforța-M" a fost admisă și s-a dispus spre încasare din contul lui S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma de 136 013,91 lei cu titlu de datorie și suma de 95 302,94 lei, cu titlu de dobândă de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare din 06 aprilie 2020; suma de 580 859,16 lei cu titlu de datorie și suma de 343 406,19 lei cu titlu de dobândă de întîrziere în baza contractului de vînzare cumpărare din 19 ianuarie 2021; suma de 926 766 lei cu titlu de datorie și suma de 672 513,12 lei cu titlu de dobândă de întîrziere în baza contractului de vînzare-cumpărare din 9 ianuarie 2020 și suma de 19 134,00 lei și dobânda de întîrziere în sumă de 5 321,76 lei ce rezultă din facturile fiscale. S-a încasat din contul lui S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma de 3805,10 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 15 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. S-a mai încasat de la S.R.L. „Vitculens" în beneficiul statului, suma de 50 000,00 lei cu titlu de taxă de stat, de care reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii.

În opinia apelantului încheierea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 5 iulie 2024, prin care s-a respins excepția de tardivitate a acțiunii, este neîntemeiată și ilegală, iar cu hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 noiembrie 2024, apelantul nu este de acord parțial.

Menționează apelantul că la 6 aprilie 2020 între S.R.L. „Agroforța-M" și S.R.L. „Vitculens" a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. *****, conform căreia S.R.L. „Agroforţa-M", în calitate de vânzător, a vândut S.R.L. „Vitculens" în calitate de cumpărător, stația de pompare electrică formată din electropompă orizontală Pentax85 m3/h, 11=80 mCA, model CM 65-250A şi Tablou lx37kw convertizor de frecvență model Eaton DG1. Potrivit pct. 3.1 al contractului, prețul contractului fiind în mărime de 11 117 euro.

În acest sens, de către S.R.L. „Agroforța-M" a fost eliberată factura fiscală ***** la 23 decembrie 2020 în sumă de 236 013,91 lei . Potrivit ordinului de plată din 17 aprilie 2020, S.R.L. „Vitculens" a transferat suma de 100 000 lei. Deci, datoria potrivit Contractului menționat constituia 136 013,91 lei (236 013,91 lei - 100 000 lei sumă achitată).

Susține apelantul că, la data de 19 ianuarie 2021 între S.R.L. „Agroforța-M" și S.R.L. „Vitculens" a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare a sistemului de irigare prin picurare pentru 31 ha de legume. Conform pct. 3.1 al contractului prețul total al sistemului de irigare constituie suma de 610 745,00 lei, fără TVA, iar conform cpt. 3.2 din contract, achitarea prețului pentru sistemul de irigare urma a fi efectuat de către S.R.L. „Vitculens" în rate în felul următor : -1 etapa - 150 000 lei până la data de 25 ianuarie 2021; -II etapa 180 000 lei până la data de 31 martie 2021, - III etapa 280 745 lei până la data de 1 iulie 2021.

Astfel, de către S.R.L. „Agroforța-M" a fost eliberată factura fiscală ***** la 13 septembrie 2021 în sumă de 610 745 lei. S.R.L. „Vitculens" până în prezent, a achitat datoria parțial, la 24 februarie 2021- a achitat suma de 29 885,84 lei, la 16 ianuarie 2023- a achitat suma de 30 000 lei, la 02 noiembrie 2022- a achitat suma de 70 000 lei, iar în total a fost achitată suma de 129 885, 84 lei. Deci, datoria potrivit contractului menționat constituia 480 859, 16 lei (610 745 lei- 129 885, 84 lei achitați).

Susține apelantul că, contrar acestor achitări, instanța de fond a dispus spre încasare din contul S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma de 580 859,16 lei cu titlu de datorie de bază ce ar reieși din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, ceea ce dovedește faptul că instanța de fond nu a constata și elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei și anume actul de verificare a datoriilor, ordinele de plată prin care se confirmă faptul că S.R.L. „Vitculens" a achitat din datorie sumă de 129 885, 84 lei și că datoria potrivit acestui contract constituie 480 859,16 şi nu suma de 580 859,16 lei.

Mai susține apelantul că, la data de 9 ianuarie 2020 între S.R.L. „Agroforța-M” și S.R.L. „Vitculens” a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare, prin care S.R.L. „Agroforța-M” s-a obligat să livreze, să instaleze şi să transmită în proprietatea S.R.L. „Vitculens” sistemul de irigare prin picurare pentru 13,5 ha de legume. Conform pct. 3.1 al contractului, prețul total a sistemului de irigare constituie suma de 96 275 dolari USD, fără TVA.

În acest sens, S.R.L. „Agroforța-M” a eliberat la 23 decembrie 2020 factura fiscală AAJ8823669 în sumă de 1 346 766 lei, potrivit cursului 17,37 lei pentru 1 dolar USD, potrivit cursului comercial al B.C. „Victoriabank S.A., conform pct.3.3 din contract.

Potrivit pct. 3.2 din Contract, achitarea prețului pentru sistemul de irigare urma a fi efectuat în felul următor: I etapa-14 600 USD pînă la data de 13 ianuarie 2020, II etapa- 15 000 USD pînă la data de 31 martie 2020 III etapa- 15 000 USD pînă la data de 1 iulie 2020 IV etapa- 24 675 USD pînă la data de 1 septembrie 2020.

Susține apelantul S.R.L. „Vitculens” că pînă în prezent a achitat datoria parțial, din I etapă stabilită în mărime totală de 320 000 lei şi anume: la data de 11 ianuarie 2020- a achitat suma de 20 000,00 lei, la 14 februarie 2020- a achitat suma de 50 000,00 lei, la 6 martie 2020- suma de 50 000,00 lei, la 11 martie 2020- suma de 100 000,00 lei, iar la 17 aprilie 2020- suma de 100 000 lei. În total S.R.L. „Vitculens” a achitat sumă de 320 000 lei. Deci, datoria potrivit contractului menționat constituia 1 026 766 lei (1 346 766 lei- 320 000 lei).

Remarcă apelantul că datoria în mărime de 30 000 USD sau 521 100 lei (30 000 x 17,37 = 521 100) de la a II-a şi a III-a etapă solicitată de reclamant, a devenit scadentă la data de 31 martie 2020 şi 1 iulie 2020 iar cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Agroforţa-M” către S.R.L. „Vitculens” privind încasarea datoriei a fost înaintată la data de 3 august 2023. Respectiv, datoria în mărime de 521 100 lei solicitată în temeiul Contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, urma a fi respinsă ca fiind tardivă.

Astfel, reiterând prevederile art. 776, 383 alin. (1), 395 alin.(1) și art. 401 alin. (1) Cod Civil, apelantul a remarcat că, instanța de fond a respins excepția de tardivitate invocând că pârâtul S.R.L. „Vitculens” la data de 2 noiembrie 2022, a achitat parțial benevol datoria în mărime de 70 000 lei, iar termenul de prescripție necesită a fi calculat de la data de 2 noiembrie 2022.

În acest sens, consideră apelantul că instanța de fond a interpretat eronat prevederile art. 401 Cod civil, art.395 alin.(l) Cod civil în coraport cu probele anexate la materialele cauzei și anume contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, Actul de verificare dintre părţi, Ordinele de plată din 11 ianuarie 2020- a sumei de 20000 lei, la 14 februarie 2020- suma de 50 000 lei, la 6 martie 2020-suma de 50 000 lei, la 11 martie 2020- suma de 100 000 lei, iar la data

de 17 aprilie 2020- suma de 100 000 lei, deoarece obligațiile în această parte s-au născut din contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020 care potrivit pct. 3.2 prevede termene de achitare a prețului în anumite etape, respectiv datoria devenind scadentă la finalul fiecărei etape şi de la expirarea fiecărei etape, începe să curgă termenul de la data naşterii dreptului la acțiune.

Respectiv, consideră apelantul că datoria în mărime de 30 000 USD sau 521 100 lei (30 000 x 17,37 = 521 100) de la a II-a şi a III-a etapă solicitată de reclamant, a devenit scadentă la data de 31 martie 2020 şi 1 iulie 2020 iar cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Agroforţa-M" către S.R.L. „Vitculens" privind încasarea datoriei a fost înaintată la data de 3 august 2023. Prin urmare, consideră apelantul că datoria în mărime de 521 100 lei solicitată în temeiul Contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, urma a fi respinsă ca fiind tardivă.

Referitor la argumentului instanței de fond precum că la data de 2 noiembrie 2022, S.R.L. „Vitculens" a achitat parțial benevol datoria în mărime de 70 000 lei, iar termenul de prescripție necesită a fi calculat de la data de 2 noiembrie 2022, apelantul a specificat că a achitat 70 000 lei pentru sistem de irigare potrivit Contractului de vânzare-cumpărare din 19 ianuarie 2021 nu pentru Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, fapt stabilit prin Ordinul de plată din 2 noiembrie 2022.

Reiterează apelantul S.R.L. „Vitculens" că obligațiile sale față de S.R.L. „Agroforţa-M" s-au născut din mai multe contracte, fiecare având termen de achitare diferiți și prețuri diferite. Prin urmare, consideră apelantul că a atribuit neîntemeiat transferul de 70 000,00 lei ca plata a datoriei în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din data de 9 ianuarie 2020, contractului de vânzare-cumpărare nr.06/04/2020 din data de 6 aprilie 2020 şi contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din data de 19 ianuarie 2021.

Prin urmare, consideră apelantul că, instanța de fond în mod nejustificat a dispus spre încasarea din contul S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforţa-M" suma de 926,766 lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 09 ianuarie 2020", fapt ce demonstrează că instanța nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a pricinii şi anume instanța nu a analizat actul de verificare a datoriilor, ordinele de plată prin care se confirmă faptul că S.R.L. „Vitculens" a achitat din datorie sumă de 320 000 lei. Astfel, datoria potrivit acestui Contract constituie 1 026 766 lei şi nu 926 766 lei.

Concomitent apelantul S.R.L. „Vitculens" remarcă că instanța de fond în hotărârea sa a menționat că din materialele cauzei reiese cu certitudine că, la 10 mai 2022 Zmuncilă Vitalie, administratorul S.R.L. „Vitculens", a solicitat intervenirea Inspectoratului de Poliție Telenești în pentru a lua măsuri conform

legislației în vigoare cu Godoroja Andrei şi Godoroja Alexandru, reprezentanți ai S.R.L. „Agro Forţa”, care susține că prin înșelăciune şi abuz de încredere l-au convins pe Zmuncilă Vitalie să le dea filtrul de filtrare a apei din bazinul acvatic de la sistemul de irigare care era în proces de construcție şi până la momentul actual nu i-au restituit filtrul, susținînd astfel, cauzarea unui prejudiciu S.R.L. „ Vitculens” în sumă de 150 000 lei.

În acest context, apelantul a specificat că prin Contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, unde S.R.L. „Agroforţa- M” în calitate de vânzător s-a obligat să vândă sistemul de irigare prin picurare pentru 13,5 ha de legume, prevăzut în specificația din Anexa nr. 1, iar S.R.L. „Vitculens” în calitate de cumpărător s-a obligat să primească şi să achite costul acestuia.

Potrivit anexei nr. 1 la Contractul de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020 au fost specificate 33 poziții cu materiale de construcție vândute pentru construcția sistemului de irigare prin picurare pentru 13,5 ha legume, unde la poziția 6 se include și filtru de model PRE PUMP STRAINER 6 FL DIN 16 1200 mic.

Tot în acest context apelantul a indicat și faptul că la data de 23 decembrie 2020 s-a întocmit Procesul verbal de dare în exploatare a sistemului de irigare prevăzut la contractul sus indicat şi în aceeași zi a fost eliberată şi factura fiscală AAJ8823669 pentru sistem de irigare prin picurare, în sumă totală de 1 346 766 lei.

Prin urmare, susține apelantul că filtru de model PRE PUMP STRAINER 6 FL DIN 16 1200 mic în sumă de 150 000 lei fiind parte componentă a sistemului de irigare potrivit contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, care inițial a fost instalat iar ulterior a fost ridicat de către angajații S.R.L. „Agroforţa-M” şi nu a fost restituit pînă în prezent.

Astfel, datoria ce reiese din obligațiile conform Contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020 în prezent fiind de 876 766 lei (1 026 766 lei - 150 000 lei- costul filtrului), din care suma de 521 100 lei ca datoriei-fiind tardivă, iar datoria în temeiul acestui contract fiind de 355 766 lei.

În opinia apelantului, faptul dat constituie temei de modificare a hotărîrii instanței de fond, în partea cuantumului şi anume din sintagma: „încasează de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforţa-M”, suma în mărime 926 766 lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020”, în sintagma „încasează de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforţa M ” suma în mărime 355 766 lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020.

Cu referire la încasarea penalității de întîrziere apelantul S.R.L. „Vitculens” a menționat că, inițial reclamantul S.R.L. „Agroforţa-M” înaintând cererea de chemare în judecată a solicitat datoriei și penalității, însă prin cererea de

concretizare a solicitat încasarea datoriei și dobânzii de întârziere. Prin urmare, reclamantul prin înaintarea cererii de concretizare a formulat o pretenție nouă și instanța de fond prin încheierea protocolară pune pe rol această cereri, deși pretențiile de încasare a dobânzii de întârziere fiind tardive, deoarece potrivit pct. 3.1 și 3.2. al contractului de vînzare cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, prețul contractului de 11 117 euro, urma a fi achitat în felul următor: 50% din preț în termen de 24 ore după semnarea contractului iar cele 50% din preț urma a fi achitat la data semnării actului de predare primire.

Prin urmare, consideră apelantul că datoriei ce rezultă din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** a devenit scadentă la 8 aprilie 2020 și 23 decembrie 2020, iar prețul cu privire la încasarea dobânzii de întîrziere a fost înaintată la 3 aprilie 2024, adică peste termen.

Totodată susține apelantul că pct.3.1 şi 3.2 a Contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 19 ianuarie 2021, prețul total al sistemului de irigare constituie 610 745 lei, care urma a fi achitat în rate, în felul următor: I etapă- 150 000 lei pînă la 25 ianuarie 2021 II etapă- 180 00 lei pînă la 31 martie 2021, III etapă- 280 745 lei pînă la 1 iulie 2021, devenind scadentă la 1 iulie 2024.

Astfel, de către S.R.L. „Agroforţa-M" a fost eliberată factura fiscală ***** din 13 septembrie 2021 în sumă de 610 745 lei, iar pînă în prezent, S.R.L. „Vitculens" a achitat datoria parțial, la 24 februarie 2021- a fost achitată suma de 29 885,84 lei, la 16 ianuarie 2023- suma de 30 000 lei, la 2 noiembrie 2022- suma de 70 000 lei, iar în total fiind achitată suma de 129 885, 84 lei. Deci, datoria potrivit Contractului menționat constituia 480 859, 16 lei (610 745 lei- 129 885, 84 lei). Astfel, dobânda de întîrziere din 25 ianuarie 2021 pînă la 25 iunie 2024 ar fi constituit 305 643, 81 lei, iar dobânda de întîrziere din suma de 280 745 lei ar fi constituit 157 308,2 lei. Totodată susține că pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întîrziere în sumă de 148 335, 61 lei (305 643, 81 lei - 157 308,2 lei), ce reiese din Contract, pentru I şi a II-a etapă, din suma datoriei de 330 000 lei este tardivă, deoarece acțiunea a fost înaintată la data de 3 aprilie 2024, adică peste termen.

Mai susține apelantul că potrivit pct. pct.3.1 şi 3.2 a Contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020, prețul contractului constituie 69 275 USD, care urma a fi achitat în rate, în felul următor: I etapă- 14 600 USD pînă la 13 ianuarie 2020 II etapă- 15 000 USD pînă la 31 martie 2020, III etapă- 15 000 USD pînă la 1 iulie 2020, IV etapă- 24 675 USD pînă la 1 septembrie 2020.

Prin urmare, consideră apelantul că pretenția reclamantului S.R.L. „Agroforţa-M" privind încasarea dobânzii de întîrziere ce reiese din datoria potrivit contractului de cumpărare-vânzare nr.***** din 9 ianuarie 2020 a devenit scadentă la data de 13 ianuarie 2023, 31 martie 2023, 01 iulie 2023 și 1 septembrie 2023. Prin urmare, acțiunea înaintată la data de 3 aprilie 2024, este depusă peste termen.

Mai mult ca atât, susține apelantul că, reclamantul S.R.L. „Agroforţa-M” înaintând prezenta acțiune în instanța de judecată nu fost scutit de plata taxei de stat, iar la depunerea cererii de concretizarea acțiunii deși a formulat o nouă pretenție cu privire la încasarea dobânzii de întîrziere, reclamantul nu a achitat taxa de stat pentru această pretenție. În acest sens, instanță de fond urma să scoată de pe rol cererea de chemare în judecată, în partea pretențiilor de încasarea dobânzii de întîrziere.

În contextul celor menționate supra, apelantul S.R.L. „Vitculens” a solicitat ca hotărârea instanție de fond să fie modificată în partea încasării de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforţa-M” a sumei de 926 766,00 lei cu titlu de datorie ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, cu suma dispusă spre încasare în sumă de 355 766 lei și în partea încasării S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforţa-M” a sumei de 580 859,16 lei ce reiese din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 cu dispunerea pre încasarea a sumei de 480 859,16 lei.

În rest, în partea ce ține de încasarea datorii în sumă de 512 100,00 lei, dobânzii de întîrziere în sumă de 672 513,12 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. *****; în partea încasării dobânzii de întârziere în sumă de 95 302,94 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, precum și în partea de ține de încasarea dobânzii de întîrziere în sumă de 148 335,61 lei ce reiese din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 acțiunea reclamantului să fie respinsă ca tardiv.

Concomitent cu cererea de apel motivată, reprezentantul apelantului S.R.L.„Vitculens”, avocatul Crețu Doina a depus o cerere prin care a solicitat în temeiul prevederilor art. 267 alin.(1) lit. k^1 Cod de procedură Civilă, scoaterea de pe rol a cererii de concretizară a pretențiilor din 3 aprilie 2024 prin care reclamantul S.R.L. „Agroforţa-M” a renunțat la cererea de încasarea prejudiciului și a solicitat încasarea dobânzii de întârzie, pe motivul că reclamantul nu a achitat taxa de stat la depunerea cererii de concretizare.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 8 mai 2025 cererea de apel a fost acceptate spre examinare, cu intentarea procedurii de apel. S-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. S-a dispus expedierea în adresa intimatului a copiei apelului și înscrisurilor anexate. S-a stabilit termen limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/ reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de Procedură Civilă (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept. S-a explicat că, depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit, partea este decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza urmează a fi

examinată în baza materialelor anexate la dosar. Concomitent s-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea unei tranzacții de împăcare și că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile pînă la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia, la fel și noua adresă dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului.

Poziția intimatului:

La 26 august 2025, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul intimatului S.R.L. „Agroforţa-M" avocatul Brumă Sorin a depus o referință la cererea de apel formulată de S.R.L.„Vitculens" prin care a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 noiembrie 2024.

În motivarea referinței prezentate, intimatul a menționat că cererea de apel depusă de S.R.L.„Vitculens" este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece cererea de apel conține același motive formale invocate și în instanța de fond.

Menționează intimatul că în cererea de apel apelantul S.R.L. „Vitculens" susține că datoria S.R.L. „Vitculens" față de S.R.L. „Agroforţa-M" în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 nu ar fi de 580 859,16 lei (așa cum a stabilit instanța în hotărâre) dar ar fi de 480 859,16 lei şi că datoria S.R.L. „Vitculens" faţă de S.R.L. „Agroforţa-M" în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 în sumă de 30 000 dolari SUA echivalentul a 521 100,00 lei ar fi tardivă.

Cu această poziției a apelantul, intimatul nu este de acord deoarece S.R.L. „Vitculens" interpretează eronat situația în ceea ce ține de plățile efectuate de S.R.L. „Vitculens" către „S.R.L. „Agroforţa-M" . Astfel, în baza ordinului de plată nr. 1 din 2 noiembrie 2020 a fost achitată suma de 70 000,00 lei, iar în baza ordinului de plată nr. 1 din 16 ianuarie 2023, a fost efectuată o achitare în sumă de 30 000, lei.

Susține intimatul că din conținutul actelor cauzei rezultă cu certitudine că, Agroforţa-M" SRL a vândut către S.R.L. „Vitculens", sistem de irigare prin picurare. Astfel, în baza Contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 încheiat între S.R.L. „Agroforţa-M" şi S.R.L. S.R.L. „Vitculens" , S.R.L. „Agroforţa-M" s-a obligat să livreze, instaleze şi să transmită în proprietate sistem de irigare prin picurare al producătorului Netafim pentru 13,5 ha de legume iar S.R.L. „Vitculens", s-a obligat să achite în termen costul acestor mărfuri.

Ulterior, în baza Contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 încheiat între S.R.L.„Agroforţa-M" şi S.R.L.„Vitculens", S.R.L. „Agroforţa-M" s-a obligat să vândă sistem de irigare prin picurare pentru 31 ha de legume iar S.R.L. „Vitculens", s-a obligat să achite în termen costul acestor mărfuri.

Astfel, apelantul S.R.L. „Vitculens” pretinde că plata efectuată în baza ordinului de plată nr. l din 2 noiembrie 2022 în sumă de 70 000 lei MDL şi plata efectuată în baza ordinului de plată nr. l din 16 ianuarie 2023 în sumă de 30 000 lei MDL ar fi fost efectuată în vederea stingerii obligațiilor de plată în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021. Susține intimatul că, această poziția a apelantului S.R.L. „Vitculens” este neîntemeiată deoarece de fapt S.R.L. „Agroforţa-M” a atribuit achitările date în contul stingerii obligațiilor de plată ale S.R.L. „Vitculens” conform contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020.

În contextul dat remarcă intimatul că, în condițiile în care în baza ambelor contracte (contractul de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 şi contractul de vânzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021) S.R.L. „Agroforţa-M” a vândut către S.R.L. „Vitculens” , sistem de irigare prin picurare și în condițiile în care în ambele ordine de plată (ordin de plată nr. l din 2 noiembrie 2022 şi ordin de plată nr. l din 16 ianuarie 2023) în rubrica destinație plății fiind menționat de către S.R.L. „Vitculens”, plata pentru sistem de irigare. Prin urmare, S.R.L. „Agroforţa-M” corect a atribuit achitările date în contul stingerii obligațiilor de plată ale S.R.L. „Vitculens” față de S.R.L. „Agroforţa-M” conform contractului de vânzare cumpărare mai vechi nr. ***** din 9 ianuarie 2020.

În susținea celor invocate, intimatul a specificat dispozițiile art. 875 alin. (4) Cod Civil și a menționat că în cazul în care nici debitorul și nici creditorul nu indică implicit obligația care e execută, executarea obligații se impune asupra obligațiilor care este scadentă sau care a ajuns prima la scadență; obligația pentru care creditorul are mai puține garanții, obligația care este cea mai împovărătoare pentru debitor, sau obligația care a apărut prima.

Din actele de verificare prezentate de S.R.L. „Agroforţa-M” precum şi Nota explicativă prezentată de contabilul șef al S.R.L. „Agroforţa-M”, oferă detalii și totodată confirmă modul de formare precum și modul de efectuare a achitărilor conform: contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020; contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021și facturilor fiscale.

Menționează intimatul că instanța de fond corect a stabilit că datoria pe care o are S.R.L. „Vitculens” față de S.R.L. „Agroforţa-M”, în baza contractului de vînzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 constituie suma de 926 766,00 lei, în baza contractului nr. ***** din 6 aprilie 2020 constituie suma de 136 013,00 lei; - în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 constituie suma de 580 859,16 lei, iar în baza facturii fiscale seria nr. ***** din 23 decembrie 2020, facturii fiscale seria nr. ***** din 7 iulie 2020, facturii fiscale seria nr. ***** din 18 octombrie 2021, facturii fiscale seria ***** din 5 octombrie 2022, facturii fiscale seria nr. ***** din 8 aprilie 2022 constituie suma de 19

134,44 lei. La fel, instanța de fond în mod întemeiat a reținut că, datoria nu este tardivă.

Mai susține intimatul că instanța de fond în mod întemeiat a reținut faptul că plata efectuată în baza ordinului de plată nr. l din 2 noiembrie 2022 în sumă de 70 000 lei şi cea efectuată în baza ordinului de plată nr. l din 16 ianuarie 2023 în sumă de 30 000 lei au fost atribuite (conform art.875 alin.(4) Cod civil) în contul stingerii obligațiilor de plată ale S.R.L. „Vitculens" față de S.R.L. „Agroforţa-M" avute în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020; în baza tuturor facturilor fiscale (facturii fiscale seria nr. ***** din 23 decembrie 2020, facturii fiscale seria nr. ***** din 7 iulie 2020, facturii fiscale seria nr. ***** din 18 octombrie 2021, facturii fiscale seria ***** din 5 octombrie 2022, facturii fiscale seria nr. ***** din 8 aprilie 2022) și în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020.

Referitor la încasarea dobânzii de întîrziere, intimatul a reitera prevederile art. 19 alin.(1) și (2), 901 alin.(1), lit. a) e) și f), art. 942 alin.(1) și (4) Cod Civil și a menționat că, S.R.L. „Agroforţa-M" nu a renunțat la pretențiile înaintate așa cum apelantul S.R.L. „Vitculens" indică în cererea de apel, dar și-a concretizat pretențiile sale solicitând repararea prejudiciului cauzat prin încasarea dobânzii de întîrziere și nu sub formă de penalitate.

Remarcă intimatul că argumentele invocate de apelantul S.R.L. „Vitculens" în cererea de apel sunt neîntemeiate, nefiind dovedite prin probe pertinente și concludente, din care considerente apelul urmează de a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond.

La data de 24 februarie 2026 prin intermediul poștei electronice, reprezentantul intimatului S.R.L. „Agroforţa-M" avocatul Brumă Sorin a depus o cerere prin care a solicitat ca în temeiul art. 372 alin.(3) Cod de procedură civilă, să fie dispusă încasarea de la S.R.L. „Vitculens" a dobânzii de întîrziere pentru neachitarea la timp a sumei de 1 662 773,51 lei, pentru perioada de 28 iunie 2024 - 24 februarie 2026, suma de 376 390,42 lei.

Poziția participanților la proces expusă în ședința instanței de apel.

În ședința instanței de apel apelantul S.R.L. „Vitculens" fiind reprezentat de avocatul Crețu Doina a susținut integral cererea de apel depusă pe motivele de fapt și de drept invocate, optând în continuare pentru modificată hotărîrii în partea încasării de la S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforţa-M" a sumei de 926 766,00 lei cu titlu de datorie ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, cu suma dispusă spre încasare în sumă de 355 766 lei și în partea încasării S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforţa-M" a sumei de 580 859,16 lei ce reiese din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 cu dispunerea spre încasarea a sumei de 480 859,16 lei și casarea hotărîrii instanței de fond în partea ce ține de încasarea datorii în sumă de

512 100,00 lei, dobânzii de întîrziere în sumă de 672 513,12 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. *****; în partea încasării dobânzii de întârziere în sumă de 95 302,94 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, precum și în partea de ține de încasarea dobânzii de întîrziere în sumă de 148 335,61 lei ce reiese din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 și în această latură să fie respinsă acțiunea ca tardivă.

Intimatul S.R.L. „Agroforţa-M" în ședința instanței de apel fiind reprezentat de avocatul Brumă Serghei a susținut integral referința depusă și a solicitat respingerea apelului cu menținerea integrală a hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel.

Ascultând opinia participanților la proces prezenți la ședință, studiind conținutul cererii de apel prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel în raport cu materialele cauzei și normele de drept relevante situația din speța dată, instanța de apel consideră că cererea de apel urmează a fi respinsă cu menținerea hotărârii contestate reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil atestă că judecătoria Orhei, sediul Telenești la data de 21 noiembrie 2024 a pronunțat dispozitivul hotărâții, iar la 16 decembrie 2024, S.R.L. „Vitculens" prin intermediul avocatului Crețu Doina o contestă cu apel.

Prin urmare, instanța de apel constată că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Conform art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanțe.

Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a reținut că, la 3 august 2023 S.R.L. „Agroforţa-M" s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui S.R.L. „Vitculens" solicitând:

- încasarea datorii în mărime de 136 013,91 lei și penalitatea în mărime de 127 616,18 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020.
- încasarea datorie în mărime de 580 859,16 lei și penalitatea în mărime de 453 952,23 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021.
- încasarea datoriei în mărime de 926 766,00 lei și penalitatea în mărime de 1 074 838,86 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020.

- încasarea datorii în mărime de 19 134,44 lei.
- compensarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 3 aprilie 2024, reprezentantul reclamantului S.R.L. „Agroforţa-M” avocatul Brumă Sorin a depus o cerere de completare a temeiurilor din acțiunii depuse împotriva S.R.L. „Vitculens” pledând în continuare pentru:

- încasarea datoriei în mărime de 136 013,91 lei și dobânda de întîrziere în mărime de 91 101,41 lei, (pentru perioada de 6 aprilie 2020- 2 aprilie 2024), calculate în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 06/04/2020 SPV din 6 aprilie 2020.
- încasarea datoriei în mărime de 580 859,16 lei și dobânda de întîrziere în mărime de 318 679,89 lei, (pentru perioada 25 ianuarie 2021-2 aprilie 2024) calculate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021;
- încasarea datoriei în mărime de 926 766,00 lei și dobânda de întîrziere în mărime de 643 535,81 lei (pentru perioada de 13 ianuarie 2020-2 aprilie 2024), calculată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. *****din 9 ianuarie 2020.
- încasarea datoriei în mărime de 19 134,44 lei și dobânda de întîrziere în mărime de 4 723,48 lei (pentru perioada 8 iulie 2020-2 aprilie 2024)
- încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000,00 lei.

La 27 iunie 2024, reprezentantul reclamantului S.R.L. „Agroforţa-M” avocatul Brumă Sorin depune o cerere de majorarea pretențiilor din acțiune solicitând încasarea dobânzii de întîrziere în mărime de 58 503,42 lei, calculată în felul următor:

- în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, pentru perioada 3 aprilie 2024-24 iunie 2024, suma de 4 201,53 lei;
- în baza contractului de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, pentru perioada 3 aprilie 2024-25 iunie 2024, suma de 28 977,31 lei.
- în baza contractului de vânzare cumpărare nr. 19/01/2012 din 19 ianuarie 2021, pentru perioada 3 aprilie 2024-24 iunie 2024, suma de 24 726,30 lei.
- în baza facturilor fiscale EAA 002685750 din 7 iulie 2020; în baza facturii fiscale ***** din 18 octombrie 2021; în baza facturii fiscale ***** din 8 aprilie 2022; în baza facturii fiscale ***** din 5 octombrie 2022 (pentru perioada 3 aprilie 2024-26 iunie 2024) suma de 598,28 lei.

La data de 27 iunie 2024, S.R.L. „Vitculens” prin intermediul avocatului Crețu Doina a depus o cereri prin care a ridicat excepția de tardivitate a acțiunii, solicitând ca acțiunea reclamantului S.R.L. „Agroforţa-M” să fie respinsă ca tardivă, în partea pretențiilor:

- privind încasarea datoriei în mărime de 583 224,00 lei, solicitată în temeiul contractului de vînzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020;
- în partea încasării datorii de rezultă din facturile fiscale nr. *****8 din 9 ianuarie 2020 în mărime de 192,15 lei; nr. ***** din 3 martie 2020 în mărime de 8300 lei; nr. ***** din 17 martie 2020 în mărime de 2900 lei; nr. ***** din 20 martie 2020 în mărime de 22 584 lei; nr. ***** din 20 martie 2020 în mărime de 645,80 lei; nr. ***** din 23 martie 2020 în mărime de 5400 lei, nr. ***** din 24 aprilie 2020 în mărime de 955 lei, nr. ***** din 19 iunie 2020 în mărime de 1 910 lei și nr. ***** din 7 iulie 2020 în mărime de 5 852 lei; *și*
- în partea pretențiilor de încasarea dobânzii de întîrziere ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. 06/04/2020 SPV din 6 aprilie 2020, din contratul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, în partea I și II etapa de achitare și anume dobânda ce reiese din 150 000,00 lei și 180 000,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 5 iulie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea pârâtului S.R.L. „Vitculens", reprezentat de avocata Doina Crețu privind excepția de tardivitate, depusă în privința civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Agroforța-M" împotriva S.R.L. „Vitculens", privind încasarea datoriei și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 noiembrie 2024, s-a admis acțiunea reclamantului S.R.L. „Agroforța-M" împotriva lui S.R.L. „Vitculens", privind încasarea datoriei și recuperarea cheltuielilor de judecă.

- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 136 013, 91 (o sute treizeci și șase mii treisprezece, 91) lei cu titlu de datorie și suma de 95 302,94 lei (nouăzeci şi cinci mii trei sute doi,94) lei cu titlu de dobânzii de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 06 aprilie 2020.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime de suma în mărime 580 859, 16 (cinci sute optzeci mii opt sute cincizeci și nouă, 16) lei cu titlu de datorie și suma de 343 406,19 lei (trei sute patruzeci și trei mii patru sute șase, 19) lei cu titlu de dobânzii de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 19 ianuarie 2021.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma în mărime 926 766 (nouă sute douăzeci și șase mii șapte sute șaizeci și șase) cu titlu de datorie de bază și suma de 672 513,12 (șase sute șaptezeci și două mii cinci sute treisprezece,12) lei cu titlu de dobânzii de întârziere în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 09 ianuarie 2020.

- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma în mărime 19 134 (nouăsprezece mii o sută treizeci și patru) lei cu titlu de datorie formată în baza facturilor fiscale și suma de 5 321,76 lei (cinci mii trei sute douăzeci și unu,76) lei cu titlu de dobânzii de întîrziere.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma în mărime 3805, 10 (trei mii opt sute cinci,10) lei cu titlu de taxa de stat și suma în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.
- S-a încasat de la S.R.L.„Vitculens” în beneficiul statului, suma în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei, cu titlu de taxa de stat, sumă de care a fost scutită reclamanta la data depunerii acțiunii civile.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de fond, S.R.L. „Vitculens”, prin intermediul avocatului Crețu Doina, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 21 noiembrie 2024, solicitând (cerințe concretizate prin cererea de apel motivată):

- *modificarea hotărârii în partea* privind încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” a sumei de 926 766,00 lei, cu titlu de datorie rezultată din Contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, prin dispunerea încasării sumei de 355 766,00 lei cu titlu de datorie;
- *modificarea hotărârii în partea* privind încasarea sumei de 580 859,16 lei, cu titlu de datorie rezultată din Contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, prin dispunerea încasării sumei de 480 859,16 lei cu titlu de datorie;
- *casarea parțială a hotărârii* Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 21 noiembrie 2024, *și respingerea acțiunii ca tardiv introdusă în partea privind*:
  - încasarea datoriei în sumă de 521 100,00 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 672 513,12 lei, solicitate în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020;
  - încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 95 302,94 lei, solicitată în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020;
  - încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 148 335,61 lei, solicitată în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021.

La caz, Colegiul Civil reține că, prin cererea de apel, apelantul S.R.L. „Vitculens” a solicitat atât modificarea hotărârii instanței de fond în anumite părți, cât și casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă excepția de tardivitate a acțiunii. Deși dispozitivul cererii de apel nu cuprinde o solicitare expresă privind încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 5 iulie 2024, prin care a fost respinsă excepția de tardivitate, din conținutul cererii de apel rezultă că apelantul S.R.L. „Vitculens”, contestă

legalitatea și temeinicia acestei încheieri și solicită, în esență, reexaminarea soluției date asupra excepției de tardivitate a acțiunii.

În aceste condiții, având în vedere că încheierea respectivă nu a fost susceptibilă de atac separat, iar legalitatea acesteia poate fi verificată odată cu examinarea apelului declarat împotriva hotărârii, Colegiul Civil va supune verificării atât legalitatea și temeinicia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 21 noiembrie 2024, cât și legalitatea și temeinicia încheierii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 5 iulie 2024, prin prisma motivelor invocate în cererea de apel.

În conformitate cu prevederile art. 359 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, încheierile emise în primă instanţă nu pot fi atacate cu apel decît o dată cu hotărîrea, cu excepţia încheierilor care pot fi atacate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile specificate la art.423. Apelul declarat împotriva hotărîrii se consideră declarat şi împotriva încheierilor date în cauza respectivă, chiar dacă au fost emise după pronunţarea hotărîrii şi dacă atacarea încheierii nu se menţionează în cererea de apel.

Potrivit dispozițiile art. 373 alin.(1)-(3), (4)-(5) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

În conformitate cu prevederile art. 181 alin.(1)-(5) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată,

convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare. Dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepţia de tardivitate se respinge, instanţa de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul şi continuă examinarea cauzei.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că instanța de fond la soluționarea cauzei a stabilit pe deplin circumstanțele care au importantă pentru justa judecare a cauzei în fond, concluziile instanței de judecată cu privire la respingerea excepției de tardivitate a acțiunii ridicată de S.R.L.„Vitculens” și admiterea acțiunii reclamantului S.R.L. „Agroforța-M” este una legală și întemeiată. Instanța de fond, a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, a apreciat la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură Civilă, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, din care considerente instanța de apel o va menține. Argumentele invocate de apelant în susținerea cererii sale de apel nu servesc temei de casare a hotărârii pronunțate, odată ce ele se resping prin temeiuri legale și probe administrate. În susținerea acestei idei, instanța de apel va menționa următoarele:

În cadrul ședinței instanței de apel, Colegiul Civil a reținut că între S.R.L. „Agroforța-M” și S.R.L.„Vitculens” au existat mai multe raporturi comerciale de vânzare cumpărare a echipamentelor de sistemelor de irigare.

La data de 9 ianuarie 2020 între S.R.L. „Agroforța-M” (în calitate de vânzător) și S.R.L.„Vitculens” (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare nr. *****, prin care vânzătorul s-a obligat să vândă Sistemul de irigare prin picurare al producătorului Netafim, pentru 13,5 ha de legume, iar cumpărătorul s-a obligat să primească și să achite costul acestuia (f.d. 14-19 vol.I).

Potrivit pct. 3.1 al Contractului, prețul total a sistemului de irigare procurat constituie – 76 912,00 USD, fără TVA.

Iar, potrivit pct. 3.2 , achitarea prețului pentru sistemul de irigare se va efectua de către beneficiar, în rate, în felul următor: - I etapă -14 600,00 USD, pînă la 13 ianuarie 2020; -II etapă 15 000,00 USD- pînă la 31 ianuarie 2020; -III etapă- 15 000,00 -până la 1 iulie 2020 și - IV 32 312,00 USD -pînă la 1 septembrie 2020.

Conform pct. 3.2 al contractului, achitarea se va efectua prin transfer bancar în lei MLD la cursul comercial al filiala nr. 1 B.C.„ Victoriabank” S.A. la contul S.R.L. „Agroforța-M”.

Iar, potrivit pct. 4.2 din contract, în cazul de neachitare a plăților în termini stabiliți pentru cumpărător, acesta va achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,1% din suma contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit procesului-verbal de dare în exploatare a sistemului de irigare la contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, semnat de părți la data de 23 decembrie 2020, rezultă că vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M" a transmis iar cumpărătorului S.R.L.„Vitculens" a preluat la data de 23 decembrie 2020, sistemul de irigare prin picurare pentru 13,5 ha, de legume (f.d. 25 vol. I).

În acest sens, la aceeași dată de 23 decembrie 2020 de către vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M" fiind eliberată factura fiscală nr. *****, pentru sistemul irigare prin picurare pentru 13,5 ha, de legume, în sumă de 1 346 766,00 lei, potrivit cursului valutar al B.C.„ Victoriabank" S.A., conform pct. 3.3 din contract (f.d. 24 vol. I).

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil mai reținut că în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, S.R.L.„Vitculens" a efectuat achitări în sumă totală de 320 000, 00 lei. Astfel, la data de 11 ianuarie 2020 S.R.L.„Vitculens" a efectuat o achitare în mărime de 20 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 11 ianuarie 2020 (f.d. 46 Vol. II). La data de 14 februarie 2020 S.R.L.„Vitculens" a efectuat o achitare în mărime de 50 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 14 februarie 2020 (f.d. 47 vol. II). La data de 6 martie 2020 S.R.L.„Vitculens" a efectuat o achitare în mărime de 50 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 6 martie 2020 (f.d. 48). La data de 11 martie 2020, S.R.L.„Vitculens" a efectuat o achitare în mărime de 100 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 11 martie 2020 (f.d. 49 vol. II), iar la data de 17 aprilie 2020 S.R.L.„Vitculens" a efectuat o achitare în mărime de 100 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 17 aprilie 2020 (f.d. 51).

La caz, Colegiul Civil atestă că la 6 aprilie 2020, între S.R.L. „Agroforța-M" (în calitate de vânzător) și S.R.L.„Vitculens" (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare nr. *****, prin care vânzătorul s-a obligat să livreze, să instaleze și să transmită în proprietate Stația de pompare electrică formată din Electropompă orizontală Pentex 85 m^3/h, H=80mCA, model CM65-250A și Tabloul 1 x 37KW cu convertizor de frecvență, model Eaton DG1, iar cumpărătorul s-a obligat să primească și să achite costul acestor mărfuri (f.d. 11-13 vol. I).

Potrivit pct. 3.1 al contractului, prețul stației de pompare electrică fiind de 11 117,00 Euro, inclusiv TVA.

Conform pct. 3.2.1 al contractului, prețul contractului va fi achitat în felul următor -50% din prețul pompei și tabloul -în avans în termen de 24 ore după semnarea contractului și 50% -se va achita la data semnări actului de predare - primire a stației de pompare. Iar, conform pct. 3.3 al contractului, achitarea se va

efectua prin transfer bancar în lei MLD la cursul comercial al filiala nr. 1 B.C.„ Victoriabank”S.A. la contul S.R.L. „Agroforța-M”.

Potrivit pct. 4.2 din contract, în cazul de neachitare a plăților în termini stabiliți pentru cumpărător, acesta ca achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,1% din suma contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit procesului-verbal de dare în exploatare a sistemului de irigare la contractul de vînzare cumpărare nr. 06/04/2020 din 6 aprilie 2020, semnat de ambele părți la data de 23 decembrie 2020 rezultă că vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M” a transmis iar cumpărătorului S.R.L.„Vitculens” a preluat la data de 13 septembrie 2021, stația de pompare electrică cu tablou de comandă 37 kw (f.d. 33 vol. I).

În acest sens, la data de 23 decembrie 2020 de către vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M” fiind eliberată factura fiscală *****, pentru sistemul de pompare electrică, în sumă de 236 013,91 lei, potrivit cursului valutar al B.C.„ Victoriabank” S.A., conform pct. 3.3 din contract (f.d. 28 vol. I).

La caz, Colegiul Civil a reținut că, în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020 S.R.L.„Vitculens” a achitat la data de 17 aprilie 2020 suma de 100 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 17 aprilie 2020 (f.d. 51).

Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a mai reținut că la 19 ianuarie 2021, între S.R.L. „Agroforța-M” (în calitate de vânzător) și S.R.L.„Vitculens” (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare nr. ***** prin care vânzătorul s-a obligat să vândă sistemul de irigare prin picurare, pentru 31 ha legume, denumit în continuare sistem de irigare, prevăzut în anexa nr. 1, care este parte integrală a prezentului contract, iar cumpărătorul s-a obligat să primească și să achite costul acesteia.

Potrivit pct. 3.1 al contractului, prețul sistemului de irigare constituie 610 745,00 lei, fără TVA.

Conform pct. 3.2. din contract, achitarea prețului pentru sistemul de irigare se va efectua de către beneficiar în rate în felul următor: -I etapă-150 000,00 lei MDL- pînă la 25 ianuarie 2021, -II etapă-180 000,00 lei MDL până la data de 31 martie 2021, iar - III etapa 280 745,00 lei MDL până la data de 1 iulie 2021. Iar, conform pct. 3.3 al contractului, achitarea se va efectua prin transfer bancar în lei MLD la cursul comercial al filiala nr. 1 B.C.„ Victoriabank”S.A. la contul S.R.L. „Agroforța-M”.

Potrivit pct. 4.2 din contract, în cazul de neachitare a plăților în termini stabiliți pentru cumpărător, acesta ca achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,1% din suma contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit procesului-verbal de dare în exploatare a sistemului de irigare la contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, semnat de ambele

părți la data de 13 septembrie 2021 rezultă că vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M” a transmis iar cumpărătorului S.R.L.„Vitculens” a preluat la data de 13 septembrie 2021, sistemul de irigare prin picurare pentru 31 ha de legume (f.d. 27 vol. I).

În aceste sens, la data de 13 septembrie 2021 de către de către vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M” fiind eliberată factura fiscală seria *****, pentru sistemul de irigare prin picurare, pentru 31 ha legume, în sumă de 610 745,00 lei (f.d. 26 vol. I).

La caz, Colegiul Civil a reținut că, în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 S.R.L.„Vitculens” a efectuat o achitare în sumă de 29 885,84 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 24 februarie 2021.

În ședința instanței de apel s-a mai constata că între S.R.L. „Agroforța-M” și S.R.L.„Vitculens” pe lângă relațiile contractuale au mai existat și alte relații comerciale, prin care S.R.L.„Vitculens” a achiziționat de la S.R.L. „Agroforța-M” mai multe produse. Astfel, potrivit facturii fiscale ***** din 7 iulie 2020 i-a fost livrat marfă în sumă de 5852,00 lei (f.d. 65 vol. II). Potrivit facturii fiscale ***** din 18 octombrie 2021, a fost livrată marfă în sumă de 550,00 lei (f.d. 30 vol. I). Potrivit facturii fiscale ***** din 8 aprilie 2022 a fost livrată marfă în sumă de 12487,50 lei (f.d. 32 vol. I). Potrivit facturii fiscale ***** din 5 octombrie 2022 a fost livrată marfă în sumă totală de 2526,00 lei (f.d. 31 vol. I).

În conformitate cu prevederile art. 9 alin.(1) și (2) lit. a) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin.(1) Cod Civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

În conformitate cu art. 774 alin.(1) Cod Civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit dispozițiile art. 776 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 858 alin.(1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Iar în conformitate cu prevederile art.901 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (5) Cod Civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul

poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

Potrivit dispozițiile cu art. 1108 alin. (1), (2), (3) Cod Civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit. Vînzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vînzare-cumpărare nu este prevăzut altfel. Dacă preţul nu este indicat direct în contractul de vînzare-cumpărare, părţile pot conveni asupra modului de determinare a lui.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că la data de 4 octombrie 2022, S.R.L. „Agroforța-M” expediază în adresa debitorului S.R.L.„Vitculens” o notificare prin care-l informează că acesta a acumulat la contractele de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, nr. 06/04/2020 din 6 aprilie 2020 și nr. ***** din 19 ianuarie 2021 o datorie totală în mărime de 1 760 247,51 lei. Totodată, debitorul este informat că potrivit pct. 4.2 din contracte, creditorul are dreptul să pretindă la plata unei penalități de 0,1% pentru fiecare zi de întîrziere. Reieșind din suma datorată, creditorul a calculat o penalitate de 723 911,93 lei, pe care solicită să fie achitată concomitent cu datoria acumulată, în termen de 5 zile lucrătoare (f.d. 53 vol. I). Potrivit avizului de recepție, S.R.L.„Vitculens” a recepționat somația la data de 4 noiembrie 2021 (f.d. 54).

La data de 2 noiembrie 2022 S.R.L.„Vitculens” efectuează o plată în mărime de 70 000,00 lei, pentru sistemul de irigare, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 (f.d. 61 vol. I), iar la data de 16 ianuarie 2023, S.R.L.„Vitculens” efectuează o plată în mărime de 30 000,00 lei, pentru sistemul de irigare, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 (f.d. 60 vol. I).

Ținând cont de faptul că S.R.L.„Vitculens” nu a indicat la destinația plății în baza cărui contract au fost achitate sumele de 30 000,00 lei și 70 000,00 lei, S.R.L. „Agroforța-M” le-a atribuit la stingerea obligației contractul de nr. ***** din 9 ianuarie 2020, existînd datorii și la acest contract.

La data de 5 aprilie 2023 S.R.L. „Agroforța-M” expediază în adresa S.R.L.„Vitculens” trei somație, pentru fiecare contract în parte, prin care solicită achitarea datorii în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, suma de 1 026 766,00 lei și penalitate de 1 027 542,21 lei; -

achitarea datorii în temeiul contractului de vânzare-cumpărare ***** din 6 aprilie 2020 suma de 136 013,91 lei și penalitate în mărime de 119 235,42 lei și în temeiul contractului de vînzare-cumpărare ***** din 19 ianuarie 2021 datoria în sumă de 610 745,00 lei și penalitatea de întîrziere în sumă de 429 765,31 lei (f.d. 40-48 vol. I). Potrivit mențiunii aplicate pe avizului de recepției, S.R.L.„Vitculens” a refuzat recepționarea somațiilor (f.d. 49-51).

În acest sens, S.R.L. „Agroforța-M” s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune împotriva S.R.L.„Vitculens” solicitând încasarea datorii în mărime de 136 013,91 lei și penalitatea în mărime de 127 616,18 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020; încasarea datorie în mărime de 580 859,16 lei și penalitatea în mărime de 453 952,23 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021; încasarea datoriei în mărime de 926 766,00 lei și penalitatea în mărime de 1 074 838,86 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020; încasarea datorii în mărime de 19 134,44 lei, ce reiese din facturile fiscale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, prin cererea depusă în ședința din 3 aprilie 2024, S.R.L. „Agroforța-M” și-a concretizat cerințele sale optând în continuare pentru încasarea datorii în mărime de 136 013,91 lei și dobânda de întîrziere (pentru perioada 6 aprilie 2020 - 2 aprilie 2024) în mărime de 91 101,41 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020; încasarea datorie în mărime de 580 859,16 lei și dobânda de întîrziere (pentru perioada da 25 ianuarie 2021-2 aprilie 2024) în mărime de 318 679,89 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021; încasarea datorii în mărime de 926 766,00 lei și dobânda de întîrziere (pentru perioada 13 ianuarie 2020-2 aprilie 2024) în mărime de 643 535,81 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2024; încasarea datorii de 19 134,44 lei și dobânzii de întîrziere în sumă de 4 7123,48 lei, ce reiese din facturile fiscale.

Iar, prin cererea de majorare depusă la 27 iunie 2024, S.R.L. „Agroforța-M” a pledat pentru încasarea suplimentară a dobânzii de întîrziere pentru perioada 3 aprilie 2024-26 iunie 2024 în sumă totală de 58 503,42 lei, și anume pentru contractul de vânzare cumpărare ***** din 6 aprilie 2020 suma de 4 201, 53 lei, pentru contractul de vânzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 suma de 28 977,31 lei, pentru contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 suma de 24 726,30 lei, iar pentru facturile fiscal suma de 598,28 lei.

La rândul său, pârâtul S.R.L.„Vitculens” la data de 27 iunie 2024 a ridicat excepția de tardivitate a acțiunii optând ca acțiune reclamantului să fie respinsă ca tardivă în partea încasării datorii în sumă de 583 224, 00 lei ce reiese din contratul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 și în partea încasării datorii ce reiese din facturile fiscale nr. *****8 din 9 ianuarie 2020 în mărime de 192,15 lei;

nr. ***** din 3 martie 2020 în mărime de 8300 lei; nr. ***** din 17 martie 2020 în mărime de 2900 lei; nr. ***** din 20 martie 2020 în mărime de 22 584 lei; nr. ***** din 20 martie 2020 în mărime de 645,80 lei; nr. ***** din 23 martie 2020 în mărime de 5400 lei, nr. ***** din 24 aprilie 2020 în mărime de 955 lei, nr. ***** din 19 iunie 2020 în mărime de 1 910 lei și nr. ***** din 7 iulie 2020 în mărime de 5 852 lei; *și* în partea pretențiilor de încasarea dobânzii de întîrziere ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. 06/04/2020 SPV din 6 aprilie 2020, din contratul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, din contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, în partea I și II etapa de achitare și anume dobânda ce reiese din 150 000,00 lei și 180 000,00 lei.

În conformitate cu prevederile art. 394 Cod Civil, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Potrivit art. 395 alin. (1), (4) Cod Civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. În acţiunile privind repararea prejudiciului, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data cînd păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atît tipul prejudiciului, cît şi pe cel care răspunde de el.

Iar în conformitate cu prevederile art. 401 alin.(1) lit. a) și alin.(2) și (3) Cod Civil, cursul prescripţiei extinctive se întrerupe printr-un act voluntar de executare sau prin recunoaşterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acţiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripţia. Constituie acte de recunoaştere tacită executarea parţială a obligaţiei, achitarea, în tot sau în parte, a dobînzilor sau a penalităţilor, constituirea unei garanţii, solicitarea unui termen de plată, declararea compensării şi alte asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existenţa dreptului celui împotriva căruia curge prescripţia. După întreruperea cursului prescripţiei extinctive, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripţiei extinctive nu se include în noul termen de prescripţie extinctivă. În cazul survenirii circumstanţei indicate la alin.(1) lit.a), începe să curgă un nou termen de prescripţie extinctivă chiar dacă circumstanţa survine după expirarea termenului de prescripţie extinctivă.

Din conținutul normelor citate rezultă că termenul de prescripție extinctivă constituie un mijloc de apărare procesuală, care produce efecte numai dacă excepția de tardivitate este invocată în condițiile și în termenul prevăzute de lege. Instanța este obligată să examineze cu prioritate excepția de tardivitate, iar în cazul în care este solicitată repunerea în termen, aceasta se soluționează concomitent cu excepția, înainte de examinarea fondului cauzei. Termenul de prescripție începe să

curgă de la data naşterii dreptului la acţiune, respectiv din momentul în care titularul dreptului a cunoscut sau trebuia să cunoască despre încălcarea dreptului său, iar în materia reparării prejudiciului – și despre persoana obligată să răspundă. Totodată, cursul prescripției extinctive poate fi întrerupt prin recunoașterea expresă sau tacită a dreptului ori prin acte voluntare de executare, întrerupere care determină începerea unui nou termen de prescripție, fără a se lua în calcul timpul scurs anterior.

Reiterând conținutul normelor sus citate prin prisma argumentelor apelantului S.R.L.„Vitculens” reflectate în cererea de apel cu referire la respingerea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii prin judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 05 iulie 2024, Colegiul Civil le consideră drept neîntemeiate, or, în ședința instanței de fond și în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că, ultimele două achitării fiind efectuate de S.R.L.„Vitculens” în 2022 și 2023 nu aveau indicate destinația plății.

La fel, s-a constata că, în achitarea efectuată de S.R.L.„Vitculens” la data de 2 noiembrie 2022, în sumă de 70 000,00 lei, ce rezultă din ordinului de plată nr. 1 din 2 noiembrie 2022 (f.d. 61 vol. I), precum și achitarea efectuată de S.R.L.„Vitculens” la 16 ianuarie 2023, în sumă de 30 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 16 ianuarie 2023 (f.d. 60 vol. I), la capitolul destinația plății fiind indicat doar: „plata pentru inginerie”.

În conformitate cu prevederile art. 875 alin.(1) - (4) lit. a) -d) Cod Civil, în cazul în care debitorul datorează creditorului mai multe obligaţii de aceeaşi natură, iar prestaţia executată nu este suficientă pentru stingerea tuturor obligaţiilor, sub rezerva dispoziţiilor alin.(6), se stinge obligaţia pe care o indică debitorul în momentul executării. Dacă debitorul nu face o astfel de indicaţie, creditorul poate, într-un termen rezonabil şi prin notificarea debitorului, imputa executarea asupra uneia sau, după caz, mai multor obligaţii, la alegerea sa. Imputaţia prevăzută la alin.(2) nu produce efecte dacă se face asupra unei obligaţii care încă nu este scadentă, este ilegală sau este litigioasă. Dacă nici debitorul şi nici creditorul nu indică imputaţia conform dispoziţiilor corespunzătoare ale alin.(1)-(3), executarea se impută asupra obligaţiei care întruneşte unul dintre următoarele criterii, în următoarea ordine: a) obligaţia care este scadentă sau care a ajuns prima la scadenţă; b) obligaţia pentru care creditorul are cele mai puţine garanţii; c) obligaţia care este cea mai împovărătoare pentru debitor; d) obligaţia care a apărut prima.

Reiterând conținutul normei sus citate și ținând cont de ultimele achitări, Colegiul Civil că instanța de fond în mod justificat prin încheierea pronunțată la data de 5 iulie 2024 prin care a respins excepția de tardivitate a acțiunii ridicată de S.R.L. „Vitculens”, a menționat că termenul de prescripție a fost întrerupt și

dreptul la acțiune a reclamantului S.R.L. „Vitculens” a început să curgă de la achitările efectuate de acesta.

În acest context, Colegiul Civil ține să remarce că, plățile efectuate de S.R.L. „Vitculens” la 2 noiembrie 2022 și 16 ianuarie 2023 constituie acte voluntare de executare a obligației, care, în sensul art. 401 alin. (1) lit. a) Cod civil, echivalează cu o recunoaștere tacită a dreptului creditorului și au ca efect întreruperea cursului prescripției extinctive. Faptul că în ordinele de plată debitorul a indicat doar destinația generală „plată pentru sistemul de irigare”, fără a individualiza contractul în temeiul căruia efectuează plata, atrage incidența regulilor privind imputația plății prevăzute de art. 875 Cod civil.

În asemenea circumstanțe, creditorul era îndreptățit să atribuie sumele achitate obligației pe care a indicat-o, respectiv obligației izvorâte din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, această modalitate de imputare nefiind contestată prin probe care să demonstreze existența unei indicații contrare din partea debitorului.

Or, prin efectuarea acestor plăți, debitorul a confirmat în mod neechivoc existența raportului obligațional și a datoriei restante, împrejurare care, potrivit art. 401 alin. (2) și (3) Cod civil, a determinat începerea unui nou termen de prescripție extinctivă, indiferent de timpul scurs anterior și chiar dacă actul de recunoaștere ar fi intervenit după expirarea termenului de prescripție. În consecință, la data sesizării instanței de judecată, dreptul material la acțiune nu era prescris, motiv pentru care excepția de tardivitate invocată de S.R.L. „Vitculens” a fost în mod întemeiat respinsă de instanța de fond.

Referitori la argumentele apelantului S.R.L. „Vitculens” expus în cererea de apel precum că instanța de fond în mod greșit a calculat termenul de prescripție și nu a ținut cont de faptul că obligațiile de plată ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. 09/01/2021 din 9 ianuarie 2020, devin scadente la finalul fiecărei etape și la expirarea fiecărei etape începe să curgă un nou termen de la care începe să curgă dreptul la acțiune. Respectiv datoria în mărime de 30 000 dolari SUD sau suma de 512 100,00 lei de la a II-a și a II-a a devenit scadentă la data de 31 martie 2020 și 1 iulie 2020, iar cererea de chemare în judecată fiind depusă la 3 august 2023, prin urmare datoria de 521 100,00 lei pretinsă de a fi încasată în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 urmează a fi respinsă ca tardiv, Colegiul Civil va remarca următoarele:

Apelantul S.R.L. „Vitculens” face o interpretare eronată a naturii juridice a obligației asumate de părți prin contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020. Simpla împărțire a prețului în mai multe rate și stabilirea unor termene distincte de achitare nu transformă obligația de plată a prețului în obligații autonome și independente ce urmează a fi executate succesiv, ci reprezintă doar

modalitatea convenită de părți pentru executarea eșalonată a aceleiași obligații bănești.

Astfel, obiectul contractului îl constituie o singură prestație principală – transmiterea în proprietatea cumpărătorului a sistemului de irigare – în schimbul unei contraprestații unice, achitarea prețului în sumă de 1 346 766,00 lei. Ratele prevăzute la pct. 3.2 din contract nu au existență juridică de sine stătătoare, ci constituie doar fracțiuni ale aceleiași obligații de plată a prețului contractual.

Prin urmare, Colegiul Civil conchide că în situația în care părțile au convenit executarea obligației de plată în mai multe rate nu conduce la concluzia existenței unor obligații distincte, supuse fiecare unui termen de prescripție autonom. În speță, plățile efectuate de debitor la 2 noiembrie 2022 și 16 ianuarie 2023 constituie acte de recunoaștere tacită a obligației contractuale, care au întrerupt cursul prescripției extinctive cu privire la întregul raport obligațional izvorât din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020. În consecință, la data introducerii acțiunii, dreptul reclamantului de a solicita executarea obligației și plata accesoriilor aferente nu era prescris, motiv pentru care argumentele apelantului privind prescrierea separată a ratelor contractuale sunt lipsite de temei juridic.

Referitor la argumentul apelantului S.R.L. „Vitculens” privind pretinsele prescrieri a dobânzii de întârziere în sumă de 672 513,12 lei, solicitată în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, a sumei de 95 302,94 lei, solicitată în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, precum și a sumei de 148 335,61 lei, solicitată în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, Colegiul Civil ține să remarce că, dispozițiile art. 401 alin. (1) lit. a), alin. (2) și alin. (3) Cod civil, sunt aplicabile și în situația de încasarea dobânzii de întîrziere.

Astfel, odată ce s-a constata cu certitudine că efectuarea de către S.R.L. „Vitculens” la 2 noiembrie 2022 și la 16 ianuarie 2023 a unor plăți în vederea stingerii datorii contractuale, împrejurare care constituie o recunoaștere tacită a existenței creanței și produce efectul juridic al întreruperii cursului prescripției extinctive atât în privința creanței principale, cât și a drepturilor accesorii care decurg din aceasta.

La caz, Colegiul Civil reține că dobânda de întârziere are caracter accesoriu obligației principale, existența și întinderea acesteia fiind condiționate de existența creanței principale. În consecință, actele de recunoaștere a obligației principale produc efecte și asupra dreptului de a solicita dobânda de întârziere, întrucât aceasta reprezintă o consecință juridică a neexecutării obligației principale și nu poate fi desprinsă de raportul obligațional din care izvorăște.

Prin urmare, efectuarea plăților parțiale de către debitor S.R.L. „Vitculens” a întrerupt cursul prescripției extinctive atât cu privire la dreptul reclamantului

S.R.L. „Agroforța-M” de a solicita executarea obligației principale, cât și cu privire la dreptul de a pretinde dobânda de întârziere calculată în condițiile contractelor încheiate între părți.

În aceste circumstanțe, argumentele apelantului S.R.L. „Vitculens” potrivit cărora dreptul reclamantului S.R.L. „Agroforța-M” de a solicita dobânda de întârziere ar fi prescris nu pot fi primite, întrucât acestea ignoră efectele juridice ale recunoașterii tacite a datoriei prin executarea parțială a obligației și aplicarea dispozițiilor art. 401 Cod Civil referitoare la întreruperea cursului prescripției extinctive.

În consecință, Colegiul Civil constată că instanța de fond a aplicat în mod corect normele de drept material și în mod justificat a respins excepția de tardivitate ridicată de S.R.L. „Vitculens” atât în privința creanței principale, cât și în privința pretențiilor accesorii privind dobânda de întârziere, motiv pentru care instanța de apel va menține încheierea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 5 iulie 2024.

Referitor la fondul pretențiilor formulate de reclamantului S.R.L. „Agroforța-M” privind încasarea sumei de 926 722,00 lei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, Colegiul Civil atestă următoarele:

Prin contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020 încheiat între S.R.L. „Agroforța-M” (în calitate de vânzător) și S.R.L. „Vitculens” (în calitate de cumpărător), vânzătorul s-a obligat să vândă Sistemul de irigare prin picurare al producătorului Netafim, pentru 13,5 ha de legume, iar cumpărătorul s-a obligat să primească și să achite costul acestuia. Prețul total a sistemului de irigare, potrivit pct.3 din contract, constituie – 76 912,00 USD, fără TVA. Achitarea prețului pentru sistemul de irigare urma a fi efectuat în rate, în felul următor: - I etapă -14 600,00 USD, pînă la 13 ianuarie 2020; -II etapă 15 000,00 USD- pînă la 31 ianuarie 2020; -III etapă-15 000,00 -până la 1 iulie 2020 și - IV 32 312,00 USD -pînă la 1 septembrie 2020, prin transfer bancar în lei MLD la cursul comercial al filiala nr. 1 B.C.„ Victoriabank” S.A. la contul S.R.L. „Agroforța-M” (f.d. 15-18 vol. I)

În baza acestui contract, la 23 decembrie 2020 S.R.L. „Agroforța-M” eliberează factura fiscală nr. *****, pentru sistemul irigare prin picurare pentru 13,5 ha, de legume, în sumă de 1 346 766,00 lei, potrivit cursului valutar al B.C.„ Victoriabank” S.A., conform pct. 3.3 din contract.

S.R.L.„Vitculens” în vederea executării obligației ce rezultă din contractul vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, a efectuat următoarele achitări: la data de 11 ianuarie 2020 suma de 20 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 11 ianuarie 2020 (f.d. 46 Vol. II); La data de 14 februarie 2020 suma de 50 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 14 februarie 2020 (f.d. 47 vol. II). La data de 6 martie 2020 suma de 50 000,00 lei, fapt ce rezultă din

ordinul de plată nr. 1 din 6 martie 2020 (f.d. 48). La data de 11 martie 2020 suma de 100 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 11 martie 2020 (f.d. 49 vol. II) și la data de 17 aprilie 2020 suma de 100 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 17 aprilie 2020 (f.d. 51).

Concomitent, Colegiul Civil atestă că lata de 2 noiembrie 2020, S.R.L.„Vitculens" a făcut o achitare în sumă de 70 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr.1 din 2 noiembrie 2022 (f.d.61), iar la data de 16 ianuarie 2023 a fost efectuat o achitare în sumă totală de 30 000,00lei (f.d.60).

Prin urmare, instanța de apel constată că la contractul de vînzare cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, S.R.L.„Vitculens" a efectuat o achitare în sumă totală de 420 000,00 lei.(320 000,00 lei-în perioada 11 ianuarie 2020- 17 aprilie 2020 și suma de 100 000,00 lei în perioada 2 noiembrie 2022- 16 ianuarie 2023).

În acest context, Colegiul Civil constată că fiind întemeiată concluziile instanțe de fond privind dispunerea spre încasarea de la S.R.L.„Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma de 926 766, 00 lei cu titlu de datoriei ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020.

Prin urmare, argumentele apelantului S.R.L.„Vitculens" expuse în cererea de apel precum că, instanța de fond nu a constata și elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei și greșit a concluzionat că datoria conform contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020 constituie suma de 926 722,00 lei, deoarece achitări au fost făcute în sumă de 320 000,00 lei, iar la moment datoria conform contractului dat datoria ar fi de 1 026 766,00 lei, dintre care suma de la etapa II și III în mărime totală de 521 100,00 lei, care a devenit scadentă la 31 martie 2020 și 1 iulie 2020, urmează a fi respinsă ca tardivă, Colegiul Civil le dă o apreciere critică, deoarece, cum s-a menționat supra, debitorul S.R.L.„Vitculens" a executat voluntar obligația prin efectuarea plăților la data de 2 noiembrie 2022 și 16 ianuarie 2023, în sumă totală de 100 000 lei, ceea ce întrerupe termenul de prescripție. Deoarece din conținutul ordinilor de plată nu rezulta expres destinația plății, S.R.L. „Agroforța-M" în mod justificat le-a trecut la obligația care a apărut prima și care a ajuns prima la scadență, adică la obligația ce rezultă din contractul vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020.

Concomitent, Colegiul Civil nu poate reține argumentului apelantului expuse în cererea de apel precum că din suma de 150 000,00 lei urmează să fie exclusă din contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020, deoarece potrivit anexei nr.1 la contract, la poziția nr. 6 a fost inclus filtru de model PRE PUMP STRAINER 6 FL din 16 120 mic., care inițial a fost instalat iar ulterior fiind ridicat de angajații S.R.L. „Agroforța-M" și nu a mai fost restituită. Respectiv, datoria din prezentul contract ar fi de 876 766,00 lei (1 026 766,00lei-150 000,00 lei) dintre care suma de 521 100,00 lei este tardivă, și instanța urma să dispună spre încasarea

suma de 355 766 lei, deoarece argumentele date nu sunt confirmate prin probe pertinente și concludente.

Simpla invocare a faptului că filtrul de model PRE PUMP STRAINER 6 FL din 16120 mic ar fi fost ridicat ulterior de către angajații reclamantei nu dovedește inexistența obligației de plată și nici nu justifică diminuarea unilaterală a prețului contractual. Din materialele cauzei nu rezultă existența vreunui act bilateral de predare-primire, proces-verbal de constatare, acord de modificare a contractului sau alt înscris din care să rezulte că părțile au convenit excluderea acestui echipament din obiectul contractului ori reducerea corespunzătoare a prețului convenit. Dimpotrivă, procesul-verbal de dare în exploatare și factura fiscală confirmă executarea obligației de predare a bunului în configurația contractuală, iar apelantul S.R.L.„Vitculens” nu a făcut dovada formulării unor obiecții sau reclamații în condițiile legii și ale contractului. În aceste circumstanțe, argumentele privind diminuarea datoriei cu suma de 150 000 lei reprezintă simple afirmații, lipsite de suport probator, motiv pentru care nu pot constitui temei pentru modificarea hotărârii instanței de fond.

În asemenea condiții, rezultă cu certitudine că datoria formată la contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 9 ianuarie 2020 constituie suma de 926 722,00 lei, și nu suma de 1 026 766,00 lei, așa cum susține apelantul S.R.L.„Vitculens” în cererea sa de apel.

*Referitor la încasarea sumei de 136 013,91 lei ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020*, Colegiul Civil atestă următoarele:

La data de 6 aprilie 2020, între S.R.L. „Agroforța-M” (în calitate de vânzător) și S.R.L.„Vitculens” (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare nr. *****, prin care vânzătorul s-a obligat să livreze, să instaleze și să transmită în proprietate Stația de pompare electrică formată din Electropompă orizontală Pentex 85 m^3/h, H=80mCA, model CM65-250A și Tabloul 1 x 37KW cu convertizor de frecvență, model Eaton DG1, iar cumpărătorul s-a obligat să primească și să achite costul acestor mărfuri. Prețul stației de pompare electrică fiind de 11 117,00 Euro, inclusiv TVA și acesta urma a fi achitat în felul următor -50% din prețul pompei și tabloul -în avans în termen de 24 ore după semnarea contractului iar 50% - la data semnări actului de predare - primire a stației de pompare. Achitare urma a fi efectuată prin transfer bancar în lei MLD la cursul comercial al filiala nr. 1 B.C.„ Victoriabank” S.A. la contul S.R.L. „Agroforța-M” (f.d. 11-13 vol. I).

La 23 decembrie 2020 vânzătorul S.R.L. „Agroforța-M” a eliberat factura fiscală *****, pentru sistemul de pompare electrică, în sumă de 236 013,91 lei, potrivit cursului valutar al B.C.„ Victoriabank” S.A., conform pct. 3.3 din contract (f.d. 28 vol. I).

S.R.L.„Vitculens” în vederea executării obligațiilor ce rezultă din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, la 17 aprilie 2020 a achitat suma de 100 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 17 aprilie 2020 (f.d. 51).

Prin urmare, instanța de apel reține că, S.R.L.„Vitculens” a admis o datoriei la achitarea contractului de vînzare cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020, în sumă totală de 136 013,91 lei (datoria 236 019,91 lei-100 000,00 lei achitați).

În asemenea condiții, Colegiul Civil constată că instanța de fond în mod justificat a dispus spre încasarea din contul lui S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma de 136 013,91 lei cu titlu de datoriei în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020.

*Ce ține de încasarea datoriei ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021*, Colegiul Civil atestă că la 19 ianuarie 2021, între S.R.L. „Agroforța-M” (în calitate de vânzător) și S.R.L.„Vitculens” (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare nr. ***** prin care vânzătorul s-a obligat să vândă sistemul de irigare prin picurare, pentru 31 ha legume, denumit în continuare sistem de irigare, prevăzut în anexa nr. 1, care este parte integrală a prezentului contract, iar cumpărătorul s-a obligat să primească și să achite costul acesteia. Potrivit pct. 3 al contractului, prețul sistemului de irigare constituie 610 745,00 lei, fără TVA. Achitarea prețului se va efectua în rate în felul următor: -I etapă-150 000,00 lei MDL- pînă la 25 ianuarie 2021, -II etapă-180 000,00 lei MDL până la data de 31 martie 2021, iar - III etapa 280 745,00 lei MDL până la data de 1 iulie 2021, prin transfer bancar în lei MLD la cursul comercial al filiala nr. 1 B.C.„ Victoriabank” S.A. la contul S.R.L. „Agroforța-M” (f.d. 19-23 vol. I).

La data de 13 septembrie 2021 S.R.L. „Agroforța-M” eliberează factura fiscală seria *****, pentru sistemul de irigare prin picurare, pentru 31 ha legume, în sumă de 610 745,00 lei (f.d. 26 vol. I).

S.R.L.„Vitculens” în vederea executării contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021 a efectuat o achitare în sumă de 29 885,84 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 1 din 24 februarie 2021 (f.d. 54 vol. II).

În asemenea condiții, instanța de apel reține că de către S.R.L.„Vitculens” s-a admis o datorie la achitarea contractului de vînzare cumpărare nr. *****, în sumă totală de 580 859,16 lei. (610 745,00 lei suma contractului- 29 885,84 lei suma achitată).

Prin urmare, Colegiul Civil consideră drept întemeiate concluzie instanței de fond de a dispune spre încasare din contul lui S.R.L.„Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma de 580 859,16 lei cu titlu de datorie de bază ce rezultă din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021.

Referitor la argumentele apelantului S.R.L.„Vitculens” expuse în cererea de apel potrivit căreia instanța de judecată la examinarea cauzei nu a constata și stabilit pe deplin toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a acuzei, și anume că în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, pe lângă faptul că a fost achitat la data de 24 februarie 2021 suma de 29 885,84 lei, la 2 noiembrie 2022 a fost achitată suma de 70 000,00 lei și la 16 ianuarie 2023 a fost efectuată o achitare în sumă de 30 000,00 lei. Respectiv, la contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, a fost efectuate achitări în sumă totală de 129 885,84 lei, și datoria în baza acestui contract fiind de 480 859,16 lei și nu de 580 859,16 lei, Colegiul Civil ține să remarce următoarele:

Așa cum s-a stabilit în ședința instanței de fond și în ședința instanței de apel o dată ce din conținutul ordinelor de plată din 2 noiembrie 2022 și 16 ianuarie 2023 nu rezultă că debitorul S.R.L.„Vitculens” ar fi indicat în mod expres obligația pentru care se face plățile respective, fiind menționat doar faptul că „plata pentru sistem de irigare”. În lipsa unei asemenea indicații din partea debitorului S.R.L.„Vitculens”, creditorul S.R.L. „Agroforța-M” a fost îndreptățit, în contextul prevederilor art. 875 Cod civil, să atribuie sumele achitate la obligației ajunse prima la scadență și născute anterior, respectiv obligației izvorâte din contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020. Prin urmare, sumele de 70 000,00 lei și 30 000,00 lei nu pot fi considerate achitări efectuate în contul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, ci au fost în mod justificat imputate obligației mai vechi, rezultate din contractul nr. *****, în conformitate cu regulile prevăzute de art. 875 Cod civil.

În aceste condiții, Colegiul Civil reține că singura plată dovedită ca fiind efectuată în contul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** este cea din 24 februarie 2021, în sumă de 29 885,84 lei, motiv pentru care soldul datoriei aferente acestui contract rămâne în cuantum de 580 859,16 lei. În consecință, concluzia instanței de fond privind încasarea acestei sume este legală și întemeiată, iar criticile formulate de apelant sub acest aspect urmează a fi respinse ca nefondate.

În ședința instanței de apel s-a mai constat că între S.R.L. „Agroforța-M” și S.R.L.„Vitculens” pe lângă relației contractuale ce rezultă din contractele enumerate supra, între părți au existat și diferite relații comercială bazate pe mai multe facturi fiscale. Prin cererea de majorarea pretențiilor (f.d. 31 vol. II) S.R.L. „Agroforța-M” și-a concretizat pretențiile sale, menționând în baza căror facturi fiscale solicită încasarea datoriei.

Astfel, potrivit facturii fiscale ***** din 7 iulie 2020, rezultă că S.R.L. „Agroforța-M” a livrat lui S.R.L.„Vitculens” marfa la preț de 5852,00 lei (f.d. 65 vol. II), potrivit facturii fiscale seria ***** din 18 octombrie 2021, rezultă că, S.R.L. „Agroforța-M” a livrat lui S.R.L.„Vitculens” marfa în sumă de 550,00 lei (f.d. 30 vol.I), potrivit fiscale ***** din 8 aprilie 2024, rezultă că S.R.L.

„Agroforța-M” a livrat S.R.L.„Vitculens” marfa în sumă totală de 12 487,50 lei (f.d. 32 vol. I), iar din conținutul facturii fiscale ***** din 5 octombrie 2022, rezultă că S.R.L. „Agroforța-M” a livrat lui S.R.L.„Vitculens” marfa în sumă de 2526,00 lei (f.d. 31 vol. I). Totodată, Colegiul Civil atestă că toate aceste facturi au fost semnate digital fie de directorul Zmuncilă Vitalie fie de contabilul Zaveriuha Mihaela.

Astfel, Colegiul Civil reține să în total S.R.L. „Agroforța-M” a livrat marfa S.R.L.„Vitculens” în sumă totală de 21 415,50 lei, însă S.R.L. „Agroforța-M” la înaintarea acțiunii a optat pentru încasarea datorii conform facturilor fiscale enunțate în sumă totală de 19 134,44 lei.

În conformitate cu art. 117 alin.(1) Codul Fiscal, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul ţării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariţiei obligaţiei fiscale, stabilit prin art.108, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

Conform art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, formularele tipizate cu regim special se utilizează în cazurile înstrăinării activelor cu transmiterea dreptului de proprietate, cu excepţia valorilor mobiliare.

Potrivit hotărîrii Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998 *cu privire la executarea Decretului Preşedintelui RM nr. 406-II din 23 decembrie 1997*, prin pct.1 al acesteia s-a aprobat Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare cu regim special, din care face parte și factura fiscală, care certifică faptul transmiterii dreptului de proprietate asupra mărfurilor sau acordarea serviciilor.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Reiterând conținutul normelor sus citate prin prisma solicitărilor formulate de S.R.L. „Agroforța-M” cu privire la încasarea datorii în sumă de 19 134 lei, ce rezultă din facturile fiscale enunțate supra, Colegiul Civil consideră că soluția instanței de fond și în latura încasării sumei de 19 134 lei este una legală și întemeiată, deoarece din materialele cauzei rezultă cu certitudine că mărfurile indicate în facturile fiscale au fost livrate de S.R.L. „Agroforța-M” către S.R.L. „Vitculens”, și recepționată de aceasta, fapt confirmat prin facturile fiscale semnate cu semnătură electronică calificată de către administratorul societății, Zmuncilă Vitalie, sau de către contabilul acesteia, Zaveriuha Mihaela.

Prin urmare, Colegiul Civil constată că instanța de fond a apreciat în mod corect probele administrate și a dispus în mod întemeiat încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” a sumei de 19 134,44 lei cu titlu de datorie rezultată din facturile fiscale indicate în cererea de majorare a pretențiilor.

În continuare instanța de apel reține că, inițial la depunerea acțiunii în instanța de judecată, S.R.L. „Agroforța-M” a solicitat încasarea datoriei și penalitatea de întîrziere. Ulterior, prin cererea de concretizare a pretențiilor S.R.L. „Agroforța-M” a optat deja pentru încasarea dobânzii de întîrziere, calculată pentru fiecare contract în parte și fiecare factură fiscală. În acest context, apelantul consideră că reclamantul S.R.L. „Agroforța-M” a renunțat la o pretenție și a înaintat una nouă, de încasarea dobânzii de întârziere. Mai mult ca atât, apelantul S.R.L. „Vitculens” consideră că și pretențiile referitor la încasarea dobânzii de întîrziere sunt și ele tardive.

La acest capitol instanța de apel va remarca că, în conformitate cu art. 19 alin.(1) și (2) Cod Civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

În conformitate cu prevederile art. 901 alin.(1) lit. a)- f) Cod Civil, *atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate*, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, *la alegerea sa*: a*) să ceară executarea silită a obligaţiei*; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) *să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare;* f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Conform art. 942 alin.(1), (2) și (4) Cod Civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract. În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere.

Potrivit art. 874 alin.(1) și (2) lit. a) și b) Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Potrivit dispozițiile art. 943 alin.(1) Cod Civil, dobînda, dobînda de întîrziere sau, după caz, penalitatea se calculează numai asupra sumei de bază a obligaţiei pecuniare (capitalului).

Iar conform art. 947 alin.(1) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

La caz, Colegiul Civil atestă că S.R.L. „Agroforța-M” nu a renunțat la pretențiile sale față de S.R.L. „Vitculens” și nici nu a înaintat o pretenție nouă, deoarece prin cererea de concretizare a pretențiilor a optat pentru încasarea dobânzii de întârziere în locul penalității contractuale. Prin urmare, argumentele apelantului S.R.L. „Vitculens”, potrivit cărora reclamantul ar fi renunțat la o pretenție și ar fi formulat una nouă, privind încasarea dobânzii de întârziere, nu pot fi reținute de Colegiul Civil, întrucât acestea se întemeiază pe o interpretare eronată a naturii juridice a pretențiilor deduse judecății și a efectelor procesuale ale concretizării acțiunii. Or, atât penalitatea contractuală, cât și dobânda de întârziere reprezintă mijloace juridice de reparare a prejudiciului cauzat prin executarea cu întârziere a unei obligații bănești, însă, potrivit art. 942 alin. (4) Cod civil, creditorul nu le poate cumula, fiind îndreptățit să opteze, la alegerea sa, fie pentru încasarea dobânzii de întârziere, fie pentru penalitatea contractuală. Exercitarea acestui drept de opțiune nu modifică obiectul litigiului și nici temeiul juridic al acțiunii, ci reprezintă doar modalitatea prin care creditorul își valorifică dreptul material născut din aceeași neexecutare a obligației contractuale.

La caz, Colegiul Civil atestă că prin cererea de concretizare a pretențiilor, reclamantul nu a modificat raportul juridic litigios, nu a invocat alte împrejurări de fapt și nici nu a solicitat valorificarea unui alt drept subiectiv, ci doar a înlocuit unul dintre remediile juridice prevăzute de lege cu un alt remediu alternativ, permis în mod expres de art. 942 alin. (4) Cod civil. Atât penalitatea contractuală solicitată inițial, cât și dobânda de întârziere solicitată ulterior își au izvorul în aceeași obligație contractuală neexecutată și urmăresc repararea consecințelor patrimoniale generate de întârzierea executării obligației de plată.

În aceste condiții, Colegiul Civil constată că cererea de concretizare a pretențiilor nu reprezintă o acțiune nouă și nici o modificare a obiectului sau a

temeiului acțiunii, ci constituie exercitarea dreptului reclamantului de a-și preciza întinderea și modalitatea de valorificare a pretențiilor în limitele aceluiași raport juridic litigios. Prin urmare, instanța de fond a procedat legal primind cererea de concretizare și examinând pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, o dată cu acțiunea prin care reclamantul a solicitat încasarea datorii, iar criticile formulate de apelant sub acest aspect sunt neîntemeiate.

La caz, instanța de apel reține că S.R.L. „Agroforța-M" pentru neexecutarea obligațiilor de achitare în termen a datorii de 962 766,00 lei, ce rezultă din contractul de vînzare-cumpărare nr. ***** din 9 ianuarie 2020, a solicitat încasarea unei dobânzii de întîrziere în mărime de 645 535,81 lei, pentru perioada 13 ianuarie 2020- 2 aprilie 2024), iar prin cererea de majorarea pretențiilor (f.d. 31 vol.II), S.R.L. „Agroforța-M" a pledat suplimentar pentru încasarea dobânzii de întîrziere în sumă de 28 977,31 lei, pentru perioada de 3 aprilie 2024-24 iunie 2024, iar în total suma dobânzii solicitată de a fi achitată fiind de 672 513,12 lei.

Colegiul Civil constată că pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 672 513,12 lei este întemeiată atât în fapt, cât și în drept, deoarece din materialele cauzei rezultă că obligațiile pecuniare asumate de S.R.L. „Vitculens" nu au fost executate la termenele convenite, iar reclamantul S.R.L. „Agroforța-M" la determinarea cuantumul dobânzii de întîrziere s-a axat pe prevederile art. 874 și art. 942 Cod civil.

Verificând calculul anexat la dosar (f.d. 17 și 33 vol.II), Colegiul Civil reține că suma calculată cu titlu de dobândă de întîrziere este corelat cu obligațiile devenite exigibile, cu plățile efectuate pe parcursul executării contractului și cu ratele de bază aplicabile în fiecare perioadă de calcul, fără a identifica abateri de la normele legale incidente. În aceste condiții, instanța de fond a dispus în mod întemeiat încasarea de la S.R.L. „Vitculens" dobânzii de întârziere în cuantumul solicitat de S.R.L. „Agroforța-M".

Aceleași concluzii se impun și în privința solicitării privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 91 101,41 lei, ce rezultă din contractul de vînzare-cumpărare nr. 06/04/2020 din 6 aprilie 2020, solicitată de S.R.L. „Agroforța-M" de a fi dispusă spre încasare de la S.R.L. „Vitculens", pentru perioada 6 aprilie 2020-2 aprilie 2024, iar prin cererea de majorarea pretențiilor (f.d. 31 vol. II), S.R.L. „Agroforța-M" solicita încasarea suplimentară cu titlu de dobândă de întîrziere a sumei de 4 201,53 lei, pentru perioada de 3 aprilie 2024-24 iunie 2024, iar în total suma de 95 302,94 lei.

Colegiul Civil reține că obligația principală nu a fost executată integral la scadență, iar S.R.L. „Agroforța-M" a calculat dobânda prin aplicarea criteriilor prevăzute de lege asupra soldului datoriei rămase neachitate. Din verificarea calculului prezentat (f.d. 15 și 32 vol. II) nu rezultă erori privind perioada de întârziere, cuantumul creanței sau aplicarea ratei legale a dobânzii.

În asemenea condiții, Colegiul Civil conchide că fiind întemeiată soluția instanței de fond referitor la încasarea dobânzii de întîrziere în sumă de 95 302,94 lei, ce reiese din neexecutarea contractului de vânzare- cumpărare nr. ***** din 6 aprilie 2020.

În ceea ce privește pretenția reclamantului S.R.L. „Agroforța-M" privind încasarea dobânzii de întârziere aferente contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 ianuarie 2021, Colegiul Civil reține că prin cererea de concretizare a pretențiilor s-a solicitat încasarea sumei de 318 679,89 lei pentru perioada 25 ianuarie 2021 – 2 aprilie 2024, iar prin cererea de majorare a pretențiilor s-a solicitat suplimentar suma de 24 726,30 lei, reprezentând dobânda de întârziere calculată pentru perioada 3 aprilie 2024 – 26 iunie 2024. În aceste condiții, Colegiul Civil apreciază ca fiind legală și întemeiată soluția instanței de fond privind încasarea dobânzii de întârziere în cuantum total de 343 406,19 lei.

Or, din verificarea calculelor prezentate la dosar (f.d. 16 și 34, vol. II), rezultă că acestea au fost efectuate cu respectarea prevederilor art. 874 și art. 942 Cod civil, prin raportare la cuantumul obligațiilor scadente și neachitate, precum și la plățile efectiv executate de debitor. Dobânda de întârziere constituie consecința legală a executării cu întârziere a obligației bănești și se datorează pentru întreaga perioadă în care debitorul s-a aflat în întârziere. În lipsa unor probe care să demonstreze existența unor erori de calcul sau aplicarea greșită a normelor de drept material, Colegiul Civil nu identifică temeiuri care să justifice modificarea hotărârii instanței de fond sub acest aspect.

Situația fiind similară și în privința încasării de la S.R.L. „Vitculens" în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M" suma de 5 321,76 lei cu titlu de dobândă de întîrziere ce ar rezulta din neonorarea obligațiilor de achitare a facturilor fiscale în sumă de 19 134,44 lei, calculat pentru perioada 7 august 2020-2 aprilie 2024 și 3 aprilie 2024-25 iunie 2024, or din materialele cauzei rezultă că obligația de plată a mărfurilor livrate nu a fost executată în termenul corespunzător de către S.R.L. „Vitculens", fapt ce a determinat nașterea dreptului S.R.L. „Agroforța-M" de a pretinde și încasarea dobânzii de întârziere.

Astfel, Colegiul Civil verificând calculul dobânzii de întârziere prezentat de S.R.L. „Agroforța-M" (f.d. 19 și 25 vol.II) , reține că acesta a fost raporta la fiecare sumă scadentă în parte, la valoarea obligației restante, perioada efectivă de întârziere și rata dobânzii aplicabilă potrivit prevederilor legale, fără a rezulta că reclamantul ar fi pretins dobândă pentru perioade în care obligația era stinsă sau asupra unor sume care nu erau exigibile.

În aceste condiții, Colegiul Civil constată că pretenția S.R.L. „Agroforța-M" privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 5 321,76 lei este accesorie obligației principale și reprezintă consecința legală a neachitării în termen a

datoriei rezultate din facturile fiscale, motiv pentru care soluția instanței de fond de admitere a acestei pretenții este legală și întemeiată.

La caz, Colegiul Civil ține să remarce că intimatul S.R.L. „Agroforța-M” în ședința instanței de apel a depus o cerere prin care a solicitat încasarea unei dobânzii de întârziere în mărime 373 390,42 lei pentru perioada 28 iunie 2024 -24 februarie 2026 și taxa de stat în sumă de 13 342,91 lei.

În conformitate cu prevederile art. 372 alin.(2) Cod Civil, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenţii. Se pot cere însă dobînzi, rate, venituri ajunse la termen şi orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărîrii în primă instanţă, se poate solicita o compensaţie legală.

Raportând prevederile art. 372 alin. (2) Cod de procedură civilă la solicitarea intimatului S.R.L. „Agroforța-M” privind încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 28 iunie 2024 – 24 februarie 2026, în sumă de 373 390,42 lei, Colegiul Civil constată că aceasta reprezintă o pretenție accesorie obligației principale, născută ulterior pronunțării hotărârii instanței de fond, fiind, prin urmare, admisibilă în faza apelului. Solicitarea nu implică modificarea obiectului sau a temeiului acțiunii, ci privește exclusiv valorificarea consecințelor juridice ale neexecutării continue a aceleiași obligații bănești, astfel cum permite în mod expres art. 372 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Întrucât prin prezenta decizie se menține obligația principală a S.R.L. „Vitculens” de a achita în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” suma totală de 1 662 773,42 lei, rezultată din contractele de vânzare-cumpărare și din facturile fiscale, iar această obligație nu a fost executată nici ulterior pronunțării hotărârii primei instanțe, dreptul creditorului S.R.L. „Agroforța-M” la dobânda de întârziere a continuat să curgă până la executarea efectivă a obligației.

Verificând calculul prezentat de intimat, Colegiul Civil constată că dobânda de întârziere în sumă de 373 390,42 lei a fost determinată cu respectarea prevederilor art. 874 și art. 942 Cod civil, prin raportare la cuantumul obligației principale rămase neachitate, la perioada efectivă de întârziere și la rata legală aplicabilă.

În acest context, Colegiul Civil apreciază cererea ca fiind întemeiată cererea formulată de S.R.L. „Agroforța-M” privind încasarea dobânzii de întîrziere, cu încasarea S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” dobânda de întârziere suportată pentru perioada judecării cauzei în instanța de apel în mărime de 376 390,42 (trei sute șaptezeci și șase mii trei sute nouăzeci lei, 42 bani) lei.

Instanța de apel ține să remarce că apelantul S.R.L. „Vitculens” o dată cu prezentarea apelului motivat a depus o cerere prin care a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 267 alin. (1) lit. k^1 Cod de

procedură civilă, pe motivul că la înaintarea pretenții de încasarea dobânzii de întîrziere, S.R.L. „Agroforța-M” nu a achitat taxa de stat.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 267 alin. (1) lit. k[1] Cod de procedură Civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare se constată că reclamantul nu a achitat taxa de stat şi/sau taxa de timbru în cuantumul prevăzut de lege.

La caz, Colegiul Civil atestă că S.R.L. „Agroforța-M” la înaintarea acțiunii a solicita printr-o cerere separată și scutirea de la plata taxei de stat, pe motivul că mijloacele financiare ale companii au fost aplicate sechestru. În acest sens, prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 7 august 2023, reclamantul S.R.L. „Agroforța-M” a fost scutit de plata taxei de stat.

Prin urmare, Colegiul Civil reține că, în speță, dispozițiile art. 267 alin. (1) lit. k[1]) Cod de procedură civilă nu sunt incidente. Or, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 7 august 2023, reclamantul S.R.L. „Agroforța-M” a fost scutit de plata taxei de stat, încheiere care nu a fost desființată și produce efecte juridice pe întreaga durată a procesului. În aceste condiții, împrejurarea că reclamantul și-a concretizat ulterior pretențiile și a optat pentru încasarea dobânzii de întârziere în locul penalității contractuale nu generează obligația achitării unei noi taxe de stat și nici nu constituie temei pentru scoaterea cererii de pe rol.

Reieșind din cele menționate supra Colegiul Civil consideră necesar de a respinge cererea de apel depusă de S.R.L. „Vitculens” și de a menține hotărîrii Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 21 noiembrie 2024.

Întrucât, în urma examinării cauzei în instanța de apel, s-a constatat că cererea de apel formulată de S.R.L. „Vitculens” este neîntemeiată și în consecință, aceasta a fost respinsă, iar intimatul S.R.L. „Agroforța-M” a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, respectiv încasarea sumei de 13 342,91 lei reprezentând taxa de stat achitată pentru depunerea cererii privind încasarea dobânzii de întârziere în cuantum de 373 390,42 lei, instanța de apel reține incidența prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora partea care a pierdut procesul este obligată, la cerere, să suporte cheltuielile de judecată ale părții care a avut câștig de cauză.

În aceste circumstanțe, având în vedere că apelul declarat de S.R.L. „Vitculens” a fost respins, instanța de apel va dispune încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” a cheltuielilor de judecată aferente examinării cauzei în instanța de apel, în cuantum de 13 342,91 lei.

În contextul celor menționate supra, instanța de apel v-a respinge cererea de apel declarată de avocatul Crețu Doina în interesele SRL „Vitculens” cu menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 21 noiembrie 2024 și încasarea de la S.R.L. „Vitculens” în beneficiul S.R.L. „Agroforța-M” dobânda de întârziere suportată pentru perioada judecării cauzei în instanța de apel

în mărime de 376 390,42 lei și cheltuieli de judecată în instanța de apel în mărime de 13 342,91 lei.

Conducându-se de prevederile art.385 lit. a), 372 Codul de procedură civilă, completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

decide:

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Crețu Doina în interesele SRL „Vitculens”.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 21 noiembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Agroforța-M” către SRL „Vitculens” privind încasarea datoriei.

Încasează de la SRL ”Vitculens” în beneficiul SRL ”Agroforța-M” dobânda de întârziere suportată pentru perioada judecării cauzei în instanța de apel în mărime de 376 390,42 (trei sute șaptezeci și șase mii trei sute nouăzeci lei, 42 bani) lei și cheltuieli de judecată în instanța de apel în mărime de 13 342,91 (treisprezece mii trei sute patruzeci și doi lei 91 bani) lei.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător Elena Grumeza

Judecătorii Natalia Costaș Ivan Parii